

عن من في السيرة في السماء في الماء

كَيْسَابِ عِلْمٍ وَأَدَابِشْتِ فَرْصِ
تَالِيَجْدِ اَزْ مَعْدِ اَدَبِ طَوْلِ عَرْضِ

إِلَيْكَ تَعْلِيمُ وَتَعْلَمُ رَأَى مَجَآكَ - فَيَسِّرْ لَنَا تَمْلِيْنَ الْفَآظِ وَمَقَالَ

نہیں سبب شد ہر کتاب و ہر بیان
پہر یا لفاظ و لغات آی کامران

جَمَلَهُ مَقْلُوبَاتٍ رَأَى أَفْئِدَةً رُفُوفًا
بِشْرِ لُغَتٍ يُوَدِّعُهَا سُبْحَانُ فَتَنَاجٍ مُلَوَّنٍ

مَنْ كَسِبَ عِلْمَ رَاطِلٍ بُوَدَّ
أَوَّلَهُ وَبِرَأْفَتٍ وَأَجِبَ نَجَوَهُ

ای بسازین فن گسب ساختن بافتون تحلیه پرداختن

گوش جان بکشا و بادل گوش داز

از حلی نیز بشنو: یادگار

نَظِمَ كَوْمَهُمَا بِرَاحِكَامِ حِكَمَ جَامِعٍ بِمَجْمُوعِ أَلْفَاظِ عَجَمَ

لَوْ جِدَ الْفَاطِمُ عَرَبًا شَدِيقًا لِيَاكُمُ مَجُونٌ فَإِنِّي بَوَدَ مَلِيحٌ

ناله او را نازی ذاتی شده در دگر بالو آسپه آتی شده

بیماد یوان و در را شد هر ی
زین سبب گفتند نام او در ی
بعد از آن گاندر دوا وین کیا
شد تصفح بر وجوه اعتبار
هم تتبع کرده بر نقل کتب
پاک گردم در نظر از قنبر
وضع الفاظ از حقیقت یا مجاز
شد مرا ممتاز حق الامتياز
پس بساک گوهر این نظم در
جمع کردم بهر هر عالی نظر
عاقبت گر حق مبشر شد مرا
خدمت شمران و ظل خدا
شاخ سرفوی و شبل لیت
وقت حاجت لفظ او باران
زیده خان بن خان از هشت آب
باغ دولت با وجودش هشت آب

بایزید بن محمد خان که هشت

در مقدمه هشت افلاک است

نخست او باد دولت شاه جهان
ناقیام الدهر یاد جاودان

گاه که در خدمتش گه بودی
از لطایف پیش او بنمودی
داد روزی بنده را شهنامه
گانتباهم گن بدین خوش نامه
سجده گرام باز گشتم بر دوی
پیش او تقریر گرام چند جا
گفت کایانی میسر باشدم
گانه بهیجا سر در سر باشدم
پس برای این غرض گرام سلوک
اشا الانسان فی دین الملوك
بهر تصحیح در سنت این نامه را
سن گردم راست سن خامه را
تحفه مقبول خدمت کرد
مجمیع مجموع حکمت کرد من
لجه بر در دای دری
نقد معیار رجاء با خری
بر تقاییر صحاح و منتخب
باشوا همد گشته مفتاح الادب
واندر افعال و اسامی و حرف
هست با سیمای ساهی و مشوف
هر که ایوا یکی کبر در دلش
در نجم بهر کز مناهد مشکش

هر که خواهد بود منشر و دیر
گردد این ابیات و میرا دستگیر
برد و این هر که او دل داده است
این طریق موصلش افتاده است
بل برای دانش تازی نگوست
کالش یا فارسی تفسیر اوست
وانک بر طب اهنای داشته است
جنت او از تحت این فراشته است
زانکه اندر ادویه تفسیر این
آنج در نزه اطبا شد یقین

این که آمد بر غرایب بر نظام

بهر اوخر الغرایب گفته نام

گوده اندر نظم او سحر و طلسم
گشت بنیان بیانش بر دو قسم
اولا وضع آسای شد بیان
ثانیا صرف مصادر شد عیان
در بیانش داشتیم سراه سیر
تا که او بر مبتدی بود غیر
لف نش اصلانیا و ردم درین
همچنان در مصراع هر هین

هم نگردم چون مناهیر تقاات
در بیان توسیط تفسیر لغات
هر عبارتها که شد فاصله
در سر شد بر فوق اوصله
وانج تفسیر مقدم آمده است
در برتیک م معلّم آمده است
مشرک را در برش دالست
از ترادف ف نشان آمده است
پیش هر قطعه شده قبل الشروع
نام بحرا و مبین با فروغ
آخر هر قطعه بر تحریر وزن
ختم شد تا سهل گردد جای
ذکر گویم بینا القسمین هم
راضطلاحات و قوانین هم
عون و توفیق از خدای لا مکا
انّه حسی و نعم المستعان

مستعملان فقولن ملبول اولو بحر حق

مفعول فاعلاش اعراب مصارع الحلق

این خدای تکریمین و بهشت
فیه دوزخ زرنل طامور و انکاح
فیه دوزخ زرنل طامور و انکاح

نایند زهر یلتمینا و آسمان گوگ
 و ریح و آسمان هم سقف آرسنق
 انگشت بر من اولدی انگشتوانه لیکل
 انگشتی یزکده کالوج سرجه بر من
 داماد دیر گیا کو دره اغر دره مود
 دزد اغر داسه قلیق دن کو چو دهن
 دلاله پیر و کله در غاله اولد در بند
 در کوک خلوق دزد قلعه دام طریق
 پور اوغل و غیره نو کرده پور تورون
 نویل باق کوکل ناخون دیکل طریق
 سنب چو سنب هم سیم بر دن گسلس
 شم چارخ و ارقلیق سنب سیم اولد
 سگله بی و سکا بی قندز سخال سفینه
 سگله ای سیمدا کرات پرواسان یق
 اشتدوه تر آر کل ماده دشی اشخ
 استر قز در اسب آت هم ماد یانه قسرق
 بز گاج میش قیون جنسینه کو سفند
 چدر اولد دوا لیه بیشین سورن چو آله
 بز گاج میش قیون جنسینه کو سفند
 سود شیر شیر اسلان شیرین طلو
 شیت و شوی شویت شیت لوطوق
 شیر چورک اوئی شور کو چورق

نام آدو یچ و تم چه تا وک نه قوغش اوقی
 چلول باد یچ و تر موره در صلحوق
 طولما یغرسق آلیج یاوش یلان یغشج
 بادیرا ناگود یرک یاش اولد حیفط قلمق
 لایریق آیدستان هم آجره اسرغان
 آغار اول آدی اغوش دند قوجق
 کلوند سفته دیر لر کوند کولک گشیک
 هم سفته در دلمش هم لکک آد لقلق
 میمان و میر قونق هم میر بان قونقی
 دو قویان گشوری تخی و کره خریق
 ایوس سگ طشی دشته اغ یصوق
 انقرد با بلاد انبوی قو خوطوق

بُغُول بَلْمُونِ دِي پَالُوش كُوتِ كَاوُون
بِيَانَه دِنْدِ اَوَّلَجَك هَم بَر طَلَه قَبَالِق

دَر قَا پُودِيك ودي دُون قَم رِيك دِيك خَلَه
دِيرِنْد دَهْر دِهْقَان گُولُو گُوزَه بَر دَق

آخِر مَهْمَه دِيوَار آگَاه دَر خَبَر لَو
هَم لَتَر بَارَه پَان گِت تَحْت لَنَك خَشَق

لَت بَارَه وَجَاع وَدَشْكَمَك قَبُول قَنَادِي

دَبْمُوك لَچ وَلَك دَر سَر پَاس وَكُور وَجُومَق

هَم شَه دَشْتَان لَچ بَاك كِبَر شِيَان جَرَادَر

هَم شَاخَسَار هَم شَاخ بُوِينُوز دَر وَبُودَن

دَسْتِينَه قُولَانِي هَم كَاغِد كَنِشَان
دَشْتَان دَر آل وَجِيل دَسْتَانَه كَلَدِ طُوتَن

بِيَاَرَه آدِيَا مَشِين دَر آيَا نَق
هَم كُفْت گُوي سُونِز سَاوُوم نُولَفْتَان بَلَشَق

لَفْتَان دَر كَلَاچِي كُفْتَان دِنْدِ سِر نَلَان
لُجْبِيَه دَر مَزِينَه بَازار كُوجَه سَمُوق

رِيكَاشَه خَارِشْت رِيكَاسَه كَلَدِي كِرِي

چُون قَرخِشَه قَطَايِف دِنْدِ سُوَسَه قُوق

كُنْدَاكِن بِلِيچِي كَرَا قَان آچِي دَر

دِنْدِي دَكُونِ اسَلِي رُكِنْدِ وَهْم نَغَم

مَز وَكَلُورَا يُو فَال هَم مَر غُوبُوز فَال

مُوسِيچَه بَر قُوش آدِي مَنجِير دَر مَشَابِق

مَقْتِي دَر رُوجِر گُور جَوَا دَر دُور دُوبِيلَم

تَبَل كَشِي لَشِير هَم كُنْجَه دَر صَالِحِي

نَاغِشَت نَار مُشَك هَم نِيَمَلَن قُرْبَان
كُسلُون قِيلِ يَلَاك مَنجُوق قُرْبَان سَلَحِي

جوشن جبه جوانه پيلگ گشتي و ^شجلاه ^شمچو جوله چاهها و جوی ارمق

نه یق چونیست یق درهنك اوس و هسنت و اردر

نیر و جوهنك قوت هم آس و نرم یو مشق

لوف آيو پئیری و لوف قیافرو غی

لمونیون اولك آدی لشین طینجق

گنجوك کجول آدی كهواره پیشك آدی

گف آیه گفل و گف در کوپوك چوكفش شفق

کار و گناشه طاپن هر با میرد سید

گشکاب آریه سوی کشته اکلمش و فقق

خشکا دایر اوندن پیشن اکسوز اتمك

خاشاك و خاشه جور چوب خاك تراب ^ش

چغزایه چغزواره دی قر باغه یصو

مرغون در قورچق هم چن دره ققردق

چار و در اولچو چار و چاروب در سیركه

باده بیید سوچی ناجود و جام آیق

ماکوب در مالوك و مالون در بیاكن

هم روغین هرخته هر رشت دند قفشق

درهم دره درینه بز آیله قبرجوق

پنكان فقاچی طاسی هر بویدان قبرجق

سركین طور ترسی سلقورچو بلوك آدی

سند اند رارسوك آدی هم سنكدن خرصق

گچید در صوصام کویه طور تیغین کوماله بوز غود در بر غاله کلد ^{اغلق}

گوذینه کوذیان و کودین کذینه و آریه
گر ما به در ایسو کرنگ از بنه نغمی

گر دُون فلک و قطنی گز دانی چو کل آدی
هم کرده در نکاله کر نه کرو ته بندق
ماشو آلاک و قلبور بار و کرک پشم یوک
چون مشت آوج و بومرق مشک زمینی نیانی

مست شکایت آنک مست کله شکایت
گسنی دنگد ز تاز هم غوش در یلنجق

فاجام آنجده فالن خرم و اسنمک فاذ

کلدی فراخ و کیکو هم فر و ورج زونق

چندان بی سبا و سب آنجده چند
پس آرد و پیش او کد ز بسیار چی

پلک و پله قبق در پستاندرا آمجک آدی

پستنک آله پسته فستق چوپست لطف

باران کرز آجوق هم با سره الیک

قوه قیرل بیاق و فر خود کل بدامق

آسپ و کوش کوش یین باشی یعنی شکاک

هم اسیر پس میدان انبار دند ارتق

هم آخینج ضد و هم آسته چکر دک

غر حیر و روسی در غوزم چو کوز و قوق

شاماله قاره باغز شاماله قاره ساقز

هم شانه دان طر قلق هم شاوینی نه قندق

کفشوری حیمه کفکول اسکر برکه
کلیخ دراز لو بلچق شوشو

هم هند وانه قر پوز بلبل هزار داستان
هينم چو هيمه او طون في و هراش
تيماس و بيشه ميشه غيشه حصر ميشي
دندي غرنج بر ماه سطل و غنچ صوصو
دو کار د صند و دود چيل زدين کوجه
دول اولدي تول دول ايک هم بلوريشه
دري و اخ او خسته در کم سعليتنه دنش اوله
يارا و توش طاق در و ايراشده دنشوق
ديداره صنتشوق سود و گنه يرا بومر
دوشبکه در قرا غلان هم دوز دند برقي
قنابري و بر غنست اول او تکه دند خيروک
کازيره عصرا دي کازيره دند

ز غبر چو مرد و شبکه هم فاشرا ارنگل
کوزوره بوني وزن بردق کلوله
کلنار ددر گراش و زخم و کلوشده ياره
کندر گلب کنور ددر کشته کلون بوجي
کم پيشو کم ال سوک کنکاج طافش قدر
هم کوشوان کويه هم کوشده قلب بوجي
هم پيشوا امام و هم پايدار ميمکن
پا بند و پاي بند و هر چون شیکال طوشوق
کربان زن چو واجي کين مند و نال لود
لاخ و جوزار و لسان لوق آدر چو ترق
زنفار کجه گندر کسب آله علم کم علم دولتي در نجب عجلد الحف

مُسْتَفْعِلُنْ فَعُولُنْ مُسْتَفْعِلُنْ فَعُولُنْ
حَقِيلَه حَقَّه حَقُّ بُولُ عِلْمِ اَوْجِ دُحَقِّقْ

مَفْعُولُ فَاعِلَانِ مَفْعُولُ فَاعِلَانِ
جَهْلُولُ زَايِلُ اَيْلَه جَهْدِ اَيْنِ دَهْلَسْكَ حَقُّ

هَزَجِ مَقْصُورُ وَكَهْ مُحَمَّدُ وَفِ الْوَرِيْلُ

فَعُولُنْ حَذْفِي وَقْصَرِي مَفَاعِيلُ

فِيَالْ وَفَلَحْ اَوَّلْ فَيَحْ خَانُونْ	جُورِ سَبْ مَرْتَلْ وَفَرِشْتِ قَانُونْ
فَرِشَادَه فَرِشْتَه لِي آدِي	فَرَا شَاخْشَاوْ اَرِپْ مَلِكُونْ
بِيُولْ وَهْمْ عَرُوشْ دَعْدِ كَالِنْ	عَرُوشِي بِيُولْ كَانِي سَوْرْدُ كُونْ
سَفَرِ سَلَكْ سَكْرِ بَرِ نَوَجْ دَرِي	سَنَكْ يِلْ اَلْحَبَه سَوْرَادِ دَرِ دُونْ
يَنْدَرِ بَابِ بَاتِه مَامْ وَكَادَرِ آتِه	چُونْدِ دِلْ قُرْحِي وَبَدِ يَشْتِ بَصُونْ

چُونْ بِيُولْ اَوْنِ بِلْ دِي سَوَارِ اجَانْتِ	چُونْ شِمَا كَنْدِ دِنْدِ قَوْمْ كَرْتُونْ
هَوَارِي نَاكَه وَهِيْدِخْ يُونَرَاتِ	تَكَلْتُوِيَه نَمْدَرِيْنِ اَيْدِ كَه يُونْ
دِلْ بَرُو كَرْدِ وَكَنْدِ اَوْرِ بَهَادَرْ	تَقُوْدَرْ تَوَاتَدَرْ وَاَيْدِ لَدِ سَكُونْ
جَوَانِ يَشْتِ مَلُورْ جَا لَالِ جَابِلْ	دَشَكْلَرِ حَامَه خَوَانِ جَا مَهْ دُونْ
رَبُونْ اَرْمُونْ دَرِ اَوَّلْ وِيْرِيْلْ اَمْرِشْ	چُو كَرْمْ وَزَرْدِ كَلْ زَرِيْفِ اَلْتُونْ
چُو زَرِيْبِ اَيْدِ كَه اَلْتُونْ لَوِ بَعْنِي	اَدَاتِ نَسِيْتْ اَوْلِدِ آخِرَه يَنْ
رَعِيْتِ بَرِيْدِ سَنَتْ زُوْرْدِ كُوْجْ	چُو زُوْپِيْنِ بِيْمِ نِيْرَه دِنْدِ سِنَقُونْ
كِه كِيْمْ وَكِيْسْتِ كِيْمْدَرِ كَا فِ بَارِقْ	چُو كَالَكْ دَهْلُكُوْ كَارِيْنِ اَوْغُونْ
تَوَجْنِ دِنْدِ اَشْنِ تَابَه مَرْتِ اَخْ	دِيُوْرْ كِيْمْ آدِي نَقَبْ شِيْخْ وَاْهُونْ
بَلَايِجْ كَلْدِ كَا بِيْجِ اَرْدِ هَالَه	اَلَكْ دَرِ اَرْدِ نِيْرَه اَرْدِ دَرِ اَوْنْ
فَتِي قُوْغَلْچَا رُوْشْ خِلَالُوشْ	چُو اَوْلَشْ لَدِ كَلْدِي بَقَرَه وَزُونْ

شله شوکه زبل فوریدجی بیر
 گس و هم شله آم مشلوا یچ رطون
 صواجی تحسیر دانه کلدی
 درخت آنج دیوان ایدلد اور
 گزل آفران زن شکیجا یلدا
 چوباری الی آدی یال بونون
 درش علم و ادب گسب ایله سانا
 دلر سک بولسین ظل همایون
 مفاعیلر مفاعیلر مفاعیل
 اولور نادان حقایقچدن
 چون رمل خذوف یا مقصود اولور ای کامران
 خذوف اولجوق فاعلن دی قصر اولجوق فاعلان
 دیه وده کوی گو محله بطور حقیر ادجای
 گوئی طوب قنوق گلام و کو قنی قنقه عجای
 چون خذوا وند اسن خذوا خذوا شهادت برقی
 خانه اور خان الولیک نیم و خان کاروان سنا

باد ویزن مروحه باد افرا اشلنجه دیر
 گزیده اغلامق کدیور روز کار و کد خدای
 آواره قفتان یوزی اسرزان اجوز ازین طرف
 آرچند اولدی غریب ازینز و قلعی دیر قلائی
 پیلور چرخ و تهر قولور اقدیر یکان
 طغریول گستادن آدی دهنون ورهنا
 دیدک اغلان مطربه را مشکرو خیا لر آید
 رامش و خیا ارو را مشن دهر هم فکر و رانی
 آن و او وی اول وایشان انلر وایتان بولن
 این بو و توسن شما سز هندی شاهی درائی
 آفتاب شید و خورشید و هور اولدی گنش

ما هتأب آي ايدني يلفر ستاره ملاء آي
استخان رنده اولد قريال آفتابه ققمه
از فنداك اينكم سخال آخ دراي وائي
تاز يانه قچ تير بولق تنديسه اووق
تيع و طاغ باشي قلع شعله چوناستان ياي
كالك و قبيل ائي كاي اوزمند نوع در
كارد بيخو نيزه سولو و كان و شيراي
غسل در خطي و ما هودانه در حبال ملوك
تير و آوخ و بخش و بولاق هم عطاردهم بر آي
توشه آزيق تون گلخ در توان كوچ تو تدكل
كوچ پيرمه توانا و توانلر شكلد باي

چوب آغ چوپينه قوغوجيركي يوركلولك
چوب خارا اولدي آغ قهرني قدر چوپينا
اوز دلو ققنا نه پير نيزه ^{شيو} تته يوخايتك
تنگ و طار و هم قولك مشكل دره گل يغي تاي
كاليان ديلد غصرتخي گر با سوكلر
هم كريبه نير نيري يول طرلق تنك نافي
ناودان و ناوه اولق تي قش در هم ددك
ناپزه اوت بلديري دودوك و بوغرتلاق
آيدان دزبون آوينه قولق سلقيني
آردينه اون اشني اود يا خجي ذرافراي
باخر مشرق چوخا ورمغرب و بخش اولد بريج

آخشیجان درت عنصرا دی لذت دند

صحنه برهمچون بازند آستان در عجم

زند آنوک تفسیر آدی زند بستا آلس

بشماره پشتمره مهره پشت وگر عنا

بش چو پیش بند گشته پیش آت یالی وباران

بش و فرعه هم قورجی ساج بشکل پیش قیغ

هم پیوند گوید او ز محک تنه دیو پائی

کان و باه اولدی جماع و پا شنه اولجه پر بلر

باشه دند یی تمجه پاه اش و آیق آدی پائی

سالم و اغلان تخشنی چپ چور کردا کرد دمر

چار مغر و گزدگان قوز پر لچ بر کرد نای

اسپیوش و فسلکون برزی قوطونا آدی

دند آ ویشن گیارا کو اوت و آسان قلائی

چابلوس و کرد کار الدایی یلد قلوب

چغد پشوش و چیان آید لدر صد یا چهل

چغنه بر قوش چنک آل قش قیننی هم ساز آدی

چو چخاله اچلق و جان آر تری جان فیلای

بخش و بونیکه چقن او ز آد چاه و چه قی

زنک دند دمر بولی چلک کلمشده درای

چون بنان و تیر نان اخلا غو بیلک تیر دان

جوزه یوری و چکا و هم چکا و ل طو رغای

بامداد از تا چو پیشین و بلة شام آخنام

دیکرا یگندو و وخفتن یسود یلچ لدا بی

لیولک و هم کنج هلیاک گشن کمر اغیل

بور کرا دی شور و کا و دم هم گرنای

کاس طوکز گهیله کالوس ضربا ابله آن

کاوشنک اولندره او د از رادوشن گرنای

پشتر آهنگ اولد چر شاوادی هم پشتر دشن

هم پشتر اغلان اوغول بسج سر چه سرای

لاک تگنه لوس طاد و لوس سرنده طارجی

لاک بر نوعه قیران براء و بلچو کلچو

چارگون بباسه جلفوزه چام بیسی

جوی بلار موق قراکی دی طوار و چارپای

قلقت قارا بیانو کون آغی قلقدایش

قلقطار آنوک مرو صی جاد لوطوراق مانی

انگزد حلیت دیر لر پش دیر آغر تخن

انگدان آنوک اعلاجی قمر دغر قن دخت

منجوشه سنبل رومی و پنجه گشت ابط

انبل و آردنج بیشتی و دم چکرداکی فضا

پرسیا و شان بلد ری قاره که پشتر سنج بلکی

ماططوق دیر پرسیان داد و نیلیم میشتای

زیر فون یخ الکه سورنجان چچاکی شنبلیله

دجر دیر بوکرجه و گوکل اچچی دل کشانی

خود خرو و بوستان ابر و زل برکی چچک

آنکند و جشغو لطف آیی باری خدای
 شیم بر بالی در او و حق ضربت آغ آغ نقطلو
 یا شول آرمق در کانی آند یار تمس خدای
 آب کامه دند مری قوده آنوگ مایینه
 کامه آکشیله پر ورده اولن در ای
 چون دوادم در آغ گو بکی وید و سر پلاف
 درم توره ساج ایق دورد یلپای هم سایی
 سن آدب بشیکنه یوزار غلای توفیق آ
 م کم آدب هلینه ایرنا آبد فضلی خدای
 فاعلانت فاعلانت فاعلانت فاعلانت
 علمه سعی آتمک در خوش عمر دولت طغرائی

چون خفیف اوله اوره بر مجنون
 آجا بر وی اولوب مجنون
 آیسوا آید نلق آدی سوا
 دند آدر گشت اوده طبان
 آب مروغن از آب پشت منی
 آستین ییل و آستانه اشکن
 اضطراک یاش میعه دن قوش
 قرد مانا لیک صراسی
 برف قار و پیچ و برک براغ
 لولیان غارت اهل کزلار
 دند بیرون هم بیرون ظفر
 صدر نوک خن و سالی موزون
 حذف و اضمال و قصر اند شجون
 آتش و اضر اودا آمیدا و مو
 خنده سنتت خسته در قتلو
 هم بولت ابر و صیغ قاش ابرو
 بوستین کرکوک بوق در بوز
 انگین یال و آره در جقوه
 گشت زنبور و آنک منج آرو
 برك ییغ پرک کالندو
 قرچ لوشکر المیز لو لو
 اندرون و درون در اهر و

بِيخ گولک بِيخ وچيم وکيغ چيق
 بِيخو بِيخيليم آدي
 تَب اِسْتَمَد تَمَد پَلتک مَر
 عَظَم و رَحِيَر دَر صَبَان اَکَل
 تَحْمَد دَن صِيَر لَو خَلَا شَمَد
 شَدَف و هَم دَهَل بَر طُول
 پُول دَمَش قَوْن دَن قَر دِي
 پِيد مَو کُود چو مَر و بوم سَو
 بُون طِيلَا بَغَاد بِلَد بَدَان
 هَر مَر و اَو دَمَر مَشْتَرِي دَر
 چُون قَوْم کَلد خويش خويشاو
 خِيَم يَارَه چَوَال و قَا زَن دَر
 تَحْمَد و سِن لَجَه تَلَر دَر طَلُو
 هَم تَن و رَمَر اَلو تَلَو
 دَن دَاغَار و حِطَّاس سِر
 خِيَر و حِيَرِي بَر چِيخ دَر بَلَو
 دَن دِيلِب بَر مَقَد تَل دَر بَو
 بَوْم بِي قُوش اِيک اَد بُو
 اَيوَه اَي و دَبَعَد دَن دَسُو
 اَنگِلَه اَکَا مَر بَدَان بَدُو
 چو گَر اَمِي اُولُو و حَر مَتَلُو
 خويشَن چو خويش خُو کَنَدُو

گِيَسْتَان مَنگِلَه گِيَسْتَان گِيَر
 کَا و کَلدِي صَغَر کَوَار سِيَد
 کُومِيش و هَم کَا نَد بَر قَر حِي
 دِي گِيَر قَر شَق اَو ت کِيَر
 گَنَد نَا دَر گَرَات و گَنَد کَلَد
 گَنَد بِيو و بِيَن کَنَدَا
 بَا دَر و تَرَه خَر سَا ي
 چَاک بَر نَق چَو قَا ضِي بِي شِي کِيَر
 جَا فَيَا فَا و کَد فَا حِشَه آدِي
 خَال بَل دَر خُدَا يکَان اُولُو
 چُون خَر شَات دَر مَنِيَن دَر
 اَشَل سُو تَرَه اَدَر گِيل کَزُو
 گُول سِيغَه دَر کَا دَر دَر اَنگُو
 گَنَدَه گَنَد اَو قَحَد کُود دَر دَر لُو
 گَنَد چو نَلَه مِيَن لَحِيَر بَصُو
 گَبک کَلَلک چو پَار دَنج کَا مَتَا
 گُورَه چَو ق گُوي گُور دَر اَج و
 هَم سَر خَس و بَطَار سِل بَر لَو
 جَا مَر طُو شَلَو ق و جَدَاد اَيُو
 زَن دَوَاف اُولَد بِلَل اَي کَلَر
 خَوَاب هَم دَش دَن دَلَد هَم اَجُو
 هَم خَر و سَد طِيلَا ق و خَر شَات اَيُو

خوار باد از رقی بیک آدی
 مشک هم خیک حی تلوم آدی
 ورش غری و وار دین نما
 رطل جام شراب واسوکن
^{معاود} درد رس پیکن زبون آدی
 دستمال ایشدی کشته
 پشت پستار خلوج خوشتر آخته
 نقشامش هر بر در قسته
 دوله بزجا نور گلر کبی
 رسته دکانر آدی در صف
^{معاود} نوسه و رخسار نیم سیمال
 چو کبا خالک به سپرند
 چو زهاب و تراب سپرند
 نیک نیکو هنر ا یو
 روبه و هم رباة د لکو
^{سا} رد زیرک رکاب از نگو
 دسه ارحوت شامه د
 شکل چیشم و بزم و پر غرغور
 پیچه بر غرغور کونجوک یسنو
 هم آغ فر د کلدر و الخجور
 ریده ورسته صف چون زانو
 بخش در بشامق بو زات نکلو

نرد اوزدک نهاله دیکله
 دودمان بوی و دیدبان گنجی
 زود نیز نیز نیت نیز اصراف
 تازه قپان دلی و نور مینور
 کلدر زینج زرنه و زرینی
 قره نیجه دند دیو سپوش
 سفت سق سفت موزوم حکم
 دار بوی اولد عود و دودتون
^{معاود} مورهم مورچه قریحه آدی
 سمه زوله سمانه بلد مرجن
 راود و رش بومری بمر عیبر
 همچو اسفند نیم سوخت اسف
 قامت و قد بوی بوی فقودر
 تلخ آجی و تا و در آشوب بوم در
 نول اغریاینی بیشتر نیسوق
 ز نیک پامان اولدی زهره صارف
 دشته خجری د کانه اولد سگودر
 هم سراز و کلدر لا یقلو
 دده یزیج د پلمک در بو
 مرجک نیک منجور مر جو
 سنج دوتک چوما میچ سمنو باغ در
 و شخی گندش اولد بونرندو طوز لندی در

نَرْفَعُ دَرُ الْسُرُكِ جَوْسَجِ فَرَكِ
 اَبْلَهْ وَهُمْ حَرَامَزَادَه فِغَاكِ
 سِرْ طَوْقِ سَرْمَسْتَلُو سِرِينِ
 سَبَشَه وَ زِيُوچه تَخِيلِ سِي
 شَنْ تَرَشَنْ شَيْبِ قَمِجِ نَصَامِي
 جَشِيمِ كَشْتَه شَشِي وَ كَلِكِ قَلَمِ
 بُوِي دَرِ شَنْبَلِيلَه طَوِي شَوَادِ
 غَمَحَه بُولُوكِ جَوْنَقِ وَ قَمِجِ دِي
 كُوفِ اَكِي كُوفِ وَ قَرَارِ سَفِينِ
 زَنْدَه اَسَلِي وَ خَرَقَه زَنْدَه دِي
 قَمِيلُو دَرِ تَرَشَنْدِ وَهُمْ مَسْدُو

بوع کوز
 شامه در

قَرَمَقِ شَرْخَه سَمِي طَهَرُو
 سِرْ فَرَهَسْتِ فَرَهَمْدِ اَصَلُو
 صَرْمَسَقِ سِرْ كَرِشِ دَرِ سِرُوقِ
 شَبَشِ بَشَانَه دَرِ طَرِاقِ طَلُو
 نِيشِ نَشْتَرِ نَبَارِشِ اَوَلَدِ اَنَكُو بُوِي هَرَشِي
 كَجِ سُو پَرَكِه اَوِي قُوَانِ كَلَدِ اَرِي
 شَادَه دَلْبَنَدِ وَ بِيَمِ وَ نِيَمِه يَرُو
 صَرَبِ اَغْرِي غُلُورِ غَرِ غَرِ بُوِي هَرِ
 نَوْفِ دَرِ طَاغِدَنْ كَلَنْ نِقَقِ بِيَمِ صَا
 زِيَرِ شَاعَه زَبَرِ دَرِ يَقَارِ رُو
 نَابِ صَرُوفِ تَرَنْدَه هَيْبَتَلُو

هم نیا

هَم فَيَا وَا رُوهم تَبَلِ شَقْلِ
 نَحْ دَرِ اَبْلَكِ قَمِي اَبُو قَالِي
 چُون تَبَاهِ وَ تَبَسْتِ هَجِ دَرِ
 وَ شَه وَ كَزَغِ دَرِ وَ شَوِ اَدِي
 غَمَبَه يَبْلَكِ غَمِزِ بَرِ قَمِزِ لَقَسُو
 عَقْلِ نَغْنَه جَمَلِ زَنْ كَلَدِ اَرِي
 فَا عَلَاتِنْ مَقَاعِلِنْ فَعِلِنْ
 دَلُوه اَزَلَرِي خَبِنْ اَوَلُو بِي شَاهِ جَاهِ
 اَخَرِي اَبَرُو يَا خُو دِي اَوَلُو بِي نَخُونِ
 خَوَانِ سَفَرِ خَوَلَانِ دَرِ حَضَضِ دِي خُونِ قَانِ
 مَا بَرُو مَن بِنِ وَ مَن كَرِي وَ مَن دَرِ تَبَانِ

شوبگا سان سفش ساده آردی سبز چمن

سوجه شوشه سبیلکه آدی سول طبان

پیش خور دوستل اتمان گلور و سبزیش

سرت آگیز و سیرم و چو سیر غم رنجان

زه و زاده ایدله دول دوش و زهار اولد قسق

زهر آغوز زهره او ده اعلان زهدان یوگان

رند دهمشت دخی غار اولد دخی آغی

قره آغا جوك آدی ددر دان و قیوچی دربان

سچی سبلی و می و مل چوشفوه اولد حرام

رزقه روزی دخی حلال آدشفلو و شایا

قاب اشق فقه و قابله آورده آدی

قت قرو نیجه قبا در آلی آجی قفتان

تاغ و نوع اول آغی کاردی سیمز نیجه کون

بقس شمشاد آدی بو غلصن اولد کاو زبان

اسم بنت معروف
عند الاطباء

چو سیریل ایدله گوز یا شی هم آزاد دیرخت

اسم چو معروف عند الاطباء

زیر و بلبوش بیان صرمستی سوس بیان

اسم نبات

غایت و فایده فرجام اولد لایق فرزام

سیمز قریه و قرنی دی ققاعه قومگان

اسم کوز انبار

چون قرالند قیامه آدی و قبل کلید

چو قریل ثوبت و فلاخن قلا سنک صیان

ستناوندیجا صفه یرک استینه

لخت گوتک و بریز دینک آکادش طلالان

اسم طلالان غنیزی

مَكَ فِصَاحُوقْ سَلُو كَا نَكَلَهْ فَلَانْ اَوَّلَر لَزْ

اشقِ آنالِ بُونِجَا غُولْ آدی سَرِ پَایَانْ
گُوْنَهْ دِنْدِ گَزْ گَنْ اَوْدُو کُودَمْ عَقَرَبْ

کَرَمْ اُولَدِی قَرَمَقْ اَدِ کَزَنْدَا وُلْدِ زَیَانْ
گُودَرِ اَوُقْ اَوْرَدِکْ گَشَخْ اَوُقْ مَتَرْ

کَفَلِیزْ اِنِیْ اَلِیْ دُوْنِجْ کَرْدَا کَرْدَانْ

کَرْدَاکْ وِجَلُوقْ نِیْ گَلِیْ دِیْنَلَهْ تَنُورَهْ کَرْدَاکْ اَوُلْدِ جَلُوقْ

شِنْخِیَارَهْ اَبِدِکَهْ کَا وَنْجِکْ وُ کَا بِلَهْ هَوَانْ

گُوْتَلَانْ حَرَهْ دَوَاجِیْ ایلِیْ وُ کَا زَهْ مَلْکَهْ

کَرْدَا بَانْ رَحْطَبْ اَعَاجِیْ وُ کَرْدَا یُوْگِیَانْ

کُوزْ مَوشْ اَبِدِکَهْ کُوزْ سَوزْ سَبْکْ وُلْکِکْ بَرَهْ

کَرْدَاکْ وِجَلُوقْ نِیْ گَلِیْ دِیْنَلَهْ تَنُورَهْ کَرْدَاکْ اَوُلْدِ جَلُوقْ
کَرْمْ اُولَدِی قَرَمَقْ اَدِ کَزَنْدَا وُلْدِ زَیَانْ
گُودَرِ اَوُقْ اَوْرَدِکْ گَشَخْ اَوُقْ مَتَرْ
کَفَلِیزْ اِنِیْ اَلِیْ دُوْنِجْ کَرْدَا کَرْدَانْ

کَرْدَاکْ وِجَلُوقْ نِیْ گَلِیْ دِیْنَلَهْ تَنُورَهْ کَرْدَاکْ اَوُلْدِ جَلُوقْ
کَرْمْ اُولَدِی قَرَمَقْ اَدِ کَزَنْدَا وُلْدِ زَیَانْ
گُودَرِ اَوُقْ اَوْرَدِکْ گَشَخْ اَوُقْ مَتَرْ
کَفَلِیزْ اِنِیْ اَلِیْ دُوْنِجْ کَرْدَا کَرْدَانْ

گُو

گُوْجَقْرْ اَدِ طَبَایِجِ دِیْ گِیَا نَاوْ کِیَانْ

دِیْسْ صُورَتِ بِلِیْ پَرِنْدَهْ دَبُوسْ اَوُلْدِ جُحُوقْ

دَامَنُوقْ اَوْرَدُو دَرُشْتِ اَرِیْ وُ دَاوَرْدَانْ

چُوْمَلْدَا خَرَقْ اَدِیْ سِرِ بَیَانْ کَبِرْ کَلِمْ

کَا رِزَارْ اَوُلْدِ صَوْشْ گِیْسَنَهْ دِیْدِ مَرِ چَانْ

گَلْدَا نَخْ سِکَلْ اَلُوقْ کَلْمَرْ مَلْ فَعْ بَتْ دِلِیْ دِرْ

دُوعْ اِیْرَانْ وُ فَرُوعْ اِشَقْ وُ مَوُوعْ اَوُرْ طَیَانْ

بَایْ اِبْرَاجِنْ اَبِقْ حَلَقْسِنِیْ سَبْکُوبْ رَچَلْ

شَا دِلِقْ اَدِ کَرِیْ پَرِخُوْ وُ سَپَرِجِیْ پَرِ هَانْ

بَرِیْدِمْ نِجْ وُ خِلَالْ اَدِ دِرْ رِ بَشْتِیْنَا جْ

بَادِیْهْ اِخِرَهْ پَرِ اَلِیْ اَدِیْ بَشْتِیْجْ وُ بَانْ

گُوْجَقْرْ اَدِ طَبَایِجِ دِیْ گِیَا نَاوْ کِیَانْ
دِیْسْ صُورَتِ بِلِیْ پَرِنْدَهْ دَبُوسْ اَوُلْدِ جُحُوقْ
دَامَنُوقْ اَوْرَدُو دَرُشْتِ اَرِیْ وُ دَاوَرْدَانْ
چُوْمَلْدَا خَرَقْ اَدِیْ سِرِ بَیَانْ کَبِرْ کَلِمْ
کَا رِزَارْ اَوُلْدِ صَوْشْ گِیْسَنَهْ دِیْدِ مَرِ چَانْ
گَلْدَا نَخْ سِکَلْ اَلُوقْ کَلْمَرْ مَلْ فَعْ بَتْ دِلِیْ دِرْ
دُوعْ اِیْرَانْ وُ فَرُوعْ اِشَقْ وُ مَوُوعْ اَوُرْ طَیَانْ
بَایْ اِبْرَاجِنْ اَبِقْ حَلَقْسِنِیْ سَبْکُوبْ رَچَلْ
شَا دِلِقْ اَدِ کَرِیْ پَرِخُوْ وُ سَپَرِجِیْ پَرِ هَانْ
بَرِیْدِمْ نِجْ وُ خِلَالْ اَدِ دِرْ رِ بَشْتِیْنَا جْ
بَادِیْهْ اِخِرَهْ پَرِ اَلِیْ اَدِیْ بَشْتِیْجْ وُ بَانْ

بار بیدینه بازی یون بازو قل بازرق آمل و آچی کز و قول طغا
 بد یوزکم یارمن بزرجا هم جلاک برقر ودا شغه یوخار و بیانا
 بوی هم یوقر و بالادینه بالان هلیز باک ایمنک بالیز دیند بستان
 پیچ اورتلو سز و هم چي اغشامو دیند یوند اولشوق عهد دیند بیا
 رنک بویا و اما رنک رن اولد بیا رنک طمر روده بغر سق جور من بیا
 قندک و فنه عکله روی دینکوز من دکی ایا رنک فنه فیک فنه ادفنه بونرق فرا
 خوزه گوشک متوضا ایشنگا لور سبل یون ایشلا بچی خشار
 واپسین یوقل دینن چور عین ایلک اکل آدی فند و دروغ اولد
 واردن اروه کراسل یدله الوبالو دند فرخسته کام اوله یازرم گشان
 دهر بویک کبه قارنه آید دستور و نه ده کام واز لوقور قنج اولد بولر نو
 دند نزدیک یقین ده سحیف و یا کرشی دلو لول کل دله سکسار دلوک

قندک و فنه
 نوح در
 و اغاح طوقه
 در
 یکد اش
 ادر معنانه

شانه هید و شنه و شلفه انگشته بیا
 شاهراه الویوک والوز لو بشادر وان
 سولش و سوهش و هم سوهه و سوه ایلک
 چوسید رارقواق و اشکه آد سوهان
 سوخته قاسیاه اولد قران سود اصی
 سوزن الیه آد و سولی و هیش اولد صبا
 چو گویر اولجک و کا ورس طار و کاسه خیق
 گاه وقت اولد و کوتاه قصه نگاه صمان
 آلت بوجق حرم استیکر درالجورغ اجوق
 بر شوق دینل الجورخ طفر جوق انسان
 تفت یماک و صلیق دینه ترکز ترله

تَبَكُّ بَعْدَ لَوْنِ آدِ تَزْدَرُ قَرَّ جَان

چَو تَوَابِلِ هَوُجِ وَ تَرَكَ اشِيقُ وَ تَرَكَشَن

تَرْدَه جَا خِلْدَقِ وَ جِتِ خَلْبَرِ آدِ يَكْتَرِيَان

خَجَاكِ آغَا جِي سَقَرِ لَقِ بِمَشِي دَر وَ تَمَشِكِ

هَمُّو خَجَاكِ قَرُو دِيكِن دِنَه خَجَاكِ يَوْشَان

چُو خَبَرِ دُو وَ خَبَرِ دُو كِ طَلُو زِلَان قَرْدِي

لِيكِ وَ جَانِ خَرْدَه دِنَه سَرَكِينِ كَرْدَان

چَا كَرُو دَا هُو پَرِستَارِ دَر قَوْلِ لَقِي

هَر بِيشَوَكِ آخِرِ الحَيَاتِ وَ قَدَمِ دَر بَايَان

اَز مَيشِ صَنِيشِ دَر بَرَكِ آرَايشِ دَر

يُورِ سَقِ اشْغُورِ وَ شِغَارَه چُو قَمَاشِ آخِرِ

بَحْسِ دِلِ طَرِ لَقِي بِخِشْتِ دِنِدَن قُو بِمَشِن

مِهَرِ بَانِ دَر شَفَقَتُو وَ يِقِ دَر طَرِ وَ آن

دَجَلَه هَم جَرِيَه الْوَنَدَه طَغِي دَر اَرِشَوَنَد

لِيكِ اُورِنَد بِرَاشِقِ دِنَه زَحْمَتِ آرَمَانِ

آشِيَانَه نَوَه آري اَوَدَ اشُوَبِ اَز كُو

چَقَمَقِ آتَشِنَه دِنِدِيُو اَوْ جَقِ آتَشِدَان

سَايَه كُو تَلَلَه چُو سَبَرِ دَر كَدَرِ رِغَلِ آدِي

چُو شَرِ يَانِكِ صَغِيرِ قَشِي وَ اَوِيلِ رَانِ

چُو شَرِ مَرِغِ دَوَه قَشِي شَرِ بَانِ دَوَجِي

اَسَلِ كُو زِيَاشِي وَ آهِنِ دَمُورِ اشْنَانِ جَنَانِ

چَرِخِ دَوْلَابِي كُو وَ حَقِيرِ قُو بِرِ شَرِ آدِي

چرخه و چرخه و چرخه قسیمی قلعات

گرگان در قمرینجا گنگن باداورد

گیک و اشه بیره اوینی و قعالی گولان

چو گله به دینه میوه کلینا نوک ایدی

کنج ابرو و ایرودینه کیچ اوله کند وی اوگان

کایلیج اولدی ایاغوک کچوکل بز معنی

آجانه متوصفا و قلیج شوق لیان

گهنه اسلی دینه گوراب درالغم سلغم

دندیزبان اشی کوزا آب چو کوزک اغلان

گیر و خدان سل و گونشته کون کونه دوز

کول درارخه و گوهر اصل ارئوج کوهان

هیز و نهالو لغتند الصوطاس درر

اول سبیدن دینلور هیز مخت اشیا

خنجه اول مسکه جماع آید رکن ظاهر الهم

گولگون خراگرو خردشتی هم کور قلان

تخم مرغ اولدی میردا و نهیگاه بلور

تال و میوه اولدی دگل چیتق توبان تمان

ترزده قاضی یسی و تینلو صند و ق

شک سچان اوینی دلوجه ادر شیلیم چوزوان

بار و بر میوه پیش میر و امیر شه بک

جاکشو کوزا وینی ایدی آبدی جاویدان

هچ بر نشنه ططغر و یخار و دیمک

هَرَبْدَ قَاضِي كَفَّار وَهَرِ طُو مَان
چو مَهانه صَنَسِن دِنْدِر و مَتا بَلَد شَن
چونگِه هَر وَا نَد ^ش دَر اَشَلِجَه و پِيْمَار ^{ستان}
ايشه جاسوس و مَرخِشَه دِدِ كَرخِشَن اَدِ
آبِدَان اَوَلَدِ قَوْقِ هَم اَوَدَان آبا اَدَان
حَالِدَان وَا رَنه دِك زَا سَتَر و زَان سَوْتَر
زِيَف اَدِ بِنَرِك و شَب پُوشن حِلَافَه پَر غَان
چَو پَر اَك دَر اَيَم لَمَجِي سِي دِي اَو
چَو پِيَا لَه قَدَح و كَز لَو نِهَان و پَر هَان
بَزَه يَارَقِ بَزَه كَار و بَزَه مَدَان اِدِن
عَقِبَه اَدِ پَر اَو قِيغُلُو حَسَرَت ^ش پَر مَان

دَخَه و مَر زَغِن و كُور و سَوْدَان سِنَلَه
مَرَكِ اَلْوَم مَر دَه اَلْوَم مَر غ قُش و مَارِيلَان
بَلَمَه طُولَمَه كَلَدِي يَلَبَه كَلَدِ جَبَه
يُو هَه دِنْدِي د لَو جَه طُو غَان و نَوَز لَو جَدِ
خَوِيد دِ يَتَلَدِ قَصِيل اَدِ و خَو دَر خَر چَو ب
كَلَدِ هَر نَو بَلِجِي بُو يَنِر هَر كَش صَقَان
مَر مَش فَر نَج و فَر غَنَد و خَو و وِيشَه دِ نَو
پَار سَل وَا زَر غَنَد اَنَدِن اَيَت زَان وَا زَان
پَر پَر م پَر بَهَن و بُو خَلَه لَجَلَه خَر فَه
بَلَمَه رِيش اَوَلَدِ سَقَالِي قَبَه اَيَوَان صِيَوَان
زَا وَا لَه لَجَقُورَان سِي سَل اَنَدِن زَا فَه وَا وُت و بِلَدِ اَدِ رِيَا نَه چَو

رَاژ و جاش اولدیح و زاز بر آوت بید سوز
 تاجه دیهیم دمی معشوق ادر در دوشکان
 کاسینه از و قش ادر کعبه سمسار
 کاشنی در گنیکر گیتی و لیهان جمان
 شهره در فر عورت شهر دیوار خط
 شیشه اول که گسیدر آن کار دیه سجان
 شنگ خرطوم و بر کوهی اغچ پیش یوق
 شنگل و شنگ اصولو کران و هم یول ران
 چو خنسا رو خنسا ربوک ازدک آدمی
 چو خنشین بوز دیور خال کش ایدک تیان
 شغه شوغ اولکه اینق قاب قتلر مثلا

شغ صغریو نیزی کلدی و شبان اولد چیان
 چربا دست ایدکه اوز گیشی جلبت نامشور
 جاحسوک اوزق و عتاب ادر دندی چیلان
 لست برک اولد کویشه کوشه لوش چمر
 لوله بدرک دنه لوقایب و لوید اولوقران
 دوگرسیه یوک ائی و دره گیر اولد اگشی
 ریشمان اپ آدمی موتاب دینلر مرمان
 هتوک دوت یجه کم قشمت قسام ازل
 گیشیه اکثر ادر همت مقدار همان
 فاعلان فعلان فعلان فعلان
 کل نظر فل که نه گوهر کوه قودم میران

صَدْرُ رَجُلٍ أَفْرِي أَوْنًا لِمَكْفُوفٍ كَأَنَّهُ تَنْصُورُ كَلُورُ وَكَهْ مَحْدُوفٍ
مَحْرُوفٍ لِبَنٍّ وَخَبُونٍ دَسَاوَلُورٍ لِيَكُنْ كَهْ أَوَلُورٍ آخِرِي تَسْبِيغِلُورِ

بِنِي بُرُونُ وَتَكُونُ فُلُقُ جَشْ وَجَشْمُ كُونُ

رُوي و صفرو صفرتج و روي و روي و روي

كُشْ خِلَطِ أَدِي كُشْ قَلَمُ وَيَانِ كُشْتِ نَكُورُ

كُشْ نَا زَكِ أَوَلْنِ كُشْ كُشْ وَنِ كُشْ أَشْهْ صُونُ

كُشْتِي كُشْتِي كُشْتِي كُشْتِي وَكُشْتِي كُشْتِي

كُشْتِي هَلْبَةِ كُشْتِي جُشْ كُشْتِي كُشْتِي

چُونِ بَا نَهْ قَسِي قِيلِ وَبَا شَامَهْ دَرِ نَجَكِ

بَا لَارِ دَرِ آوَاوِ وَبَا بِنِ كُشْتِي كُشْتِي

دِي بَا جِ دَرِ اشخُونِ دَرِ رِي جَانِ دَرِ جَلِ دَرِ

دِي شَبَكِ سَجَقِ دَرِ كِهْ اِدِرْ كِرْ اِنِ كُورِ كُورِ

اَخْلُورِ نَهْ اَخْلُورِ كِهْ اَلِكِ اَنكَلَهْ دُمَهْ

اَقَرِ نَكِ يَرِ اَشِقِ اِدِرْ اَخْلُورِ دِي نَكُورِ كُونِ

كُشْ آ لُجِ وَ كُورِ بَارَهْ شَرِي كُورِ وَ جُورِ طَاعِ

كُشْ كُورِ بَقِ اِبْتِ بَقِ سَكَالَهْ اَصْرَفِ كُورِ

دَرِ وَ اَزَهْ وَ دَرِ يُونِ دَرِ شَهْرِ سَقَاغِي

تَشْوِيرِ خَجَلِ أَوَلْمَقِ دُونِهَا يَلُورِ كُونِ

كُشْ خُونِ مَالِ وَ دِلِكِ مَخُولِ خِيَارِكِ

كُشْ كُورِ قَطُوفِ خُولِ وَ كُرْ اَزْ اَيِدِ كُورِ

سَيْفُورِ دَرِ اَبْرِ شِمِ أَوَلْنِ طُونِ وَ سَيْمِ كُورِ

سَخْتِ اُولِ قِي سِينِهْ وَ بَرِ دِي كِهْ كُورِ

تَبَّحَالَه طَطَقْدَ آخِ اُچُون تَرَب شِلْنَه
 تَنَقِلِد و تَرَانَكْ اِيَكْ لَه يَا وَل تَصُون اَوَل
 سَرَهَن لَه لَشَر جَلِي سَاس قَيْلَه سَر دَازِشِي اُچُون سَر وَاوَحَن
 اَلْوَجَه اَوَاقِي صَرَجَه بَرَار كَاكْ اَز غَارِ سِيَه كَاسَه قَرَا كَوْنَلُوسِيَه
 پَدَر اَرَام دَهَر آرسَه زُخْرَم اَوَلَن بِن سَوَد وَاكْ اَد دُوشَت بَرِگِ اَخِ
 كَابُوس مَرَجَلِدَه اِيَحُودَه اَغْرِقِي مَم فَاحَه دَر اَوَكِل اَدِي غَلَبَه فُون
 يَافَه يَوْمَن سُونَرِيَا بِل دَه بَر بَر بِل بَر دَوَاكِي دُوشَت اَوَلَه دُون جِدَه
 مَم دَر دَه چَهَار اِيَد كَه بَشِيخ وَشَن اَلَنِي مَم هَفَت يَدِي هَشْت سَكِرَن دَه دَه
 مَم اَوَن بَرَه دِل يَزِدَه اَوَل بِل دَوَاكِي مَم مَزِدَه اَوَن اَوَج سَه اَوَج وَشِي دَه
 مَم چَارَدَه اَوَن دَر اَوَلَه مَم پَانَزِدَه اَوَن مَم شَانَزِدَه اَوَن اَلَنِي وَشَت اَلَنِي
 دِكْ اَوَن سَكِرَه مَجِدَه وَاوَن بِيَدِي هَفَتَه دَاَه وَدَه اَوَن تَوَزِدَه اَوَن طَوَقْتَه

مَم قَرَحَه دَكُوز چَل چَل وَالِي بِيَا مَم پَنِيَت يَكِي مِي دُونِيَت اَوَل كِي يُون
 هَفَنَاد دَر دَر يَمَسِر وَهَشْتَاد اَوَلَه سَكِسَان
 بِنَادَه زَار اَوَلَه نَوَد طَقْسَن وَصَد يُون
 مَم دَر دَر كَرَج وَكُو دِنَه يَلَعُون وَهَم اَرَشُون
 كَر صَاغِر وَكُو مَم وَكُو شَاكِر اَوَلُون
 هَمَوَارَه هَمَارَه كَه هَمِيَشَه دَر مَل اَوَلُون
 هَمَسُود دَر اِيَت بَرِي وَهَمَوَار دَر نَوَر طُون
 هَمَلَحَت دَر نَوَر پِنَه وَبَلَحَت طَمَع دَر
 هَمِيَار اَيَق اَخِر دَر نَلُور فَكَل وَالِدُون
 اَلَوَاجَه اَلَسَت سَمَز كُو تَوَكِل اُجَا سِي
 اَمَشَب بُو جِدَه اَمَسَال بُو يَل دَر نَلُون اَمَر

انجیره گئوگ قاپسزجه طلبان
 آلیخ چیق یرتج برن ادی قون
 چون ریمه و زقل اولد چیق یم ارکله
 روزن بجه شب بجه و روزن بجه کلدن
 یخسته در عا بر بند برهی قون
 روشن بجه اغاجی ورامن در
 چون قندل و قدسمل بزا وند طرا قون
 ز فکاب چیق سوی رکاب اولد
 تم پاتله دنگاره بر بطدنه قون
 لاغراق ولانه یوالا اولگنل
 نمراده طرنا و سرف دیله یینوز
 ز فکاب چیق سوی رکاب اولد
 تم لرج شیش لال دیور لعل و
 باشی قیود ییلدنگو همچو نلوسار
 پوز ارغ و بنگاه ایا بیلد اسراده
 بوشا فکر و قد اشز یغرم اولدی
 بقمچنه یهم مهنل ایکنه سیرام
 پینو کش و پهنانه گلچیه دخی مینون
 یزدیم و ریجی یا و ز فیم پارس ادیون
 هر شق شمه و پوز و فله فله در اعون

خرمهره و خرمک یوز بوجع ادی
 هم گزد دگر می ادی و گزد کلور تون
 هم یاز فلج یاز ایا ریح یله صلما
 هنجار اوله بنا اب و یخ چوهر بوز
 حشکاخ بویل گوده خالودنه طایی
 خستود در رافر از ادی و یار شه خویوز
 هم لشیخیه قو لقه گیرن بوجک در
 تم لوخک از م جنس و گوز دیور قوز
 دیوانه دلوز دوشکر اولدی صویلی
 در و عیمه دیوانه سگ ایم اوله قودوز
 تم بویل ایق ساتلن دوستکائی دباغ پز انگز چو ظفر لوکشی پوز

فِي الْجَلَّةِ بَرْمَايَه بُونَك يِيْلِي كَلْتَان
نِيچَه كِه بَهَار ايريشانوك كِه نوردوت

مَقْمُول مَقَاعِيل مَقَاعِيل مَقَاعِيل
كُرَجَت بَدِي طَلَبِي عِلْم بِهَآ مَوَر

فَعْلَن فَعْلَاهُ تَن فَعْلَاهُ تَن فَعْلَاهُ تَن
اَلْعِلْمُ مِنَ اللّٰهِ نَصِيْبُكَ مَعْرُوفَتَن

اَوَّلَكَ وَاٰخِرَتَه اَوَّلَن جَزَايَا دَه
شِعْر اِحْمَد بَلَوْب قَاعِدَه وِسْمِي زِيَا دَه

كَبُوَان زَهْل وِكِيُو بِلَو كِيَنَه كَلُوَر كِيَن
كُوَن بَاش بَرُو كِيَش دِيَلَدِي صَدَق وِدِيَن
مَهْتَر اَوَّلِي قِيَمَةُ اَلْوَمَا شَدَّ اَوَّلَه بِلَدِيَن
بِه اَبُوَه اَيُو هَم

بِيَنِي وَاَلِك مَعْرُوفَتَن اِيَدِكِه مِيَنِي

بِهْتَر اَيُو رَك دَر

بِيچَا دَه وِيچَا دَه اَو وُجُو قَارِحَه بُو حَق

اَبِلِيْلَه دَر لِيَشَن

يَلچُو كُر جُو كِه اَد دَر رَجِيص وَجِيَسِيَن

اَبِيغَت دِيَك دَر

بَرُو بِن جِيَس وَا دَر بَعَار وِسْمِي وَحِيَن بَر غَاب صُو بِنَدِي

بِج آغِي اَحِي بَصِيْدَق اَدِي بَالِيَش بَالِيَن هَم نَرَع دَكَل دَر

هَم اَنَد اَمِيْد اَنَد مَه جِيَش غَم اَكْمَق خَر تُوْت قَرَم تُوْت

بَصِيْدَق اَحِي دَر جَعِيْبَت وَجَعِيْبَت هَم اَلِيَن يَغْلِيُو دَر كَدَر

غَنجَارَه وُكَلُو نَه وُغَارَه شَوْ قِرَل كِم عَوَرَت يُو زَوَسَر

هم غاده وبلغونه اكثر آيين پير يميزك در
زيوز بر گو زيب بر آه اولد ير شوق زيبا ير شقلو
در سا و در التون او في دند اير زيب رباطه نقل در
جاويد ابد حرب سمن حرب اوله غالب خارش كجويون در
هم منگنه چرخشت علف دند چرامين هم خود بيل در
خايسك جلوج خايه يمر دا و طشق در خماخ اوله بنجي
سرخاخ خوج آغبي هكبه اد خراجين هم ماسه كرگ در
سنوه در ارجك و سوزن كهل آدم غفج آيو قلع در
نستردن و هم نستر در دن اولد كل نسترين مهم ازغ مجل در
پروردنه پرواز ادي پروردنيق در بردي همروني
فلحه بيق چلدي مره ايك له مرسين فلم هله كل

31
زاوش چوش و اش و دج زا ووش عطار در يا مشير الله
جلبانه خلر دند سي صغليجانه خرامطين عوشاي ترنگه
خر زهه آغو آغ خط كش دنه مسطر خفج قره جلبان
خرگاه قره اولمكه اد دره و زرين باهود لئل در
خم بوري و قد داش قني خون لياو صفه خم و چلم
خم الكرخم و خيبك و زشت اوله چرامين احق كيش لدر
چون رغوه نكلور يويت قشع و رمه شري رفتار ريش
ار ماع و دره رود چكالر اد رجبين آرخ بلكه در
كوب ابريق ادي گوبله سواز ره قبر حق هم در حق
هم گوبه و طبلاك دنه دبلاك سله چين هم گوغ بلكه در
كاخون دحي يا شرك الله صغر جوق غالوك زواله

گنجشک در ز سرحه کبوتر نه مگر چین گند و رینک
 با بونه قوین کوز و کویل آنوک اونی بر جاش نشانه
 هم دوص د مور صوی طلوز بالود کفین دامن خود اکل
 اژد ف جو نملک الج واوره راردج انلوز ارم
 نکلویه ایستن و طش یاقه انین اولنج جوک
 کالنک له طینق گسجک کاه بن اکثر کرد دینه صحر
 یغ سمر مکه تنل التیه قود قلو کوبین پروین الکر
 برش اولد لو آشه اغنی و آشه قر اغنی بالوسکر ادی
 هر نشنه قباغینه نهین دی نهین بالونده سکر
 ناخوش یرمز ناخنه کوزده ظفره یرنکر هیولجا
 شهراده توین اولد یلی نور نوا یی هم دیک بکر

شیراز چو آل گو شه سی و شینو آشفه دیند هم شیوه طریقه
 شمشیر قلج سپس آد نیشه و هم شین خرواد شکر
 سر دابه و سر داب برالتک صوایوی سارنج او جو
 هم سمرمه سر گن ادی قوج سخن چین تاوان اذل
 او حق دینه دیند پری زفت و پری سالی ماری دپلمش
 کز لودینه متواری و او یوز لویه گزلی پلر لک و بکر
 برخنج گرجو در ایخوده اغر لوت پنهان ملاحت
 پنهان و چو پنج اینلوز و بصی و چو نهین این هم در بعه بکر
 مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول مفعول مفعول
 حیدر ابله که بید قلا اولوز حیدر له فرزند
 فعلان فعلان فعلان فعلان فعلان فعلان

فِي الْجَمَلَةِ شَوْحٌ قَلْبِي حَصِيلُ قَوَانِينِ كَوْنِيَاكَ أَمَّاكَ دُرُّ

خبر ترا جیع بندینج عمل

مَجْزُوءَ وَآوِيَّةٍ دَرِّ بَيَانِ عَلِيٍّ

تکر در کوزه و تکر در هم نرودان

کامران در مرادین شرحی

دی نخستین و هم نخست اول

اوستام اغماد و الوادى

أخلف كل سبأه نغز لطيف

پیشگاه او اگندہ فرشتہ می

چو گیتو گیتت حنظل اوتی

ماش فی کتب دانه در بلاغ

عِيَال و شَهْرِيَار دَر سُلْطَان

گیمیا حیلہ دَرکی اَوَلِ حیا

نَوَافِلُ دَرْجَتِهِ هُمْ نَبِيُّ قُرْآنٍ

عَرَفْدُو غَوْ سَرِ اَيْدِلَه

نَافِ خُورِشْ قَتِو چو اَمَرَ نَا

لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرًا

هم گنستود اند و روحان

ملح اولد چکر که موش چا

عاجور و شکار دخی دایر

مَا سَتِغْفِرُكَ وَمَسْكُهُ كَرِيهًا

زُفْتُ قَادَہٗ سَقِیْرَہٗ زُفْتُ خَلِیْلَہٗ

چورقون ورقن در حنا

يُؤْخِرُكَ أَزْوَاجُكَ وَهُمْ مُؤْخِرُونَ

خسرو ابدیه جمله خسرات

شَبَّ طَاقَاتِ مُصَنِّدِ هَمِّكَ

چو بلندین قاپو پڑ وازی

چو سِفید آغ دز سِپَرِ طَلاق

بابستان اسمی و قدیم

شَحَّتِ النَّوْنُ ثَوَالِي مَا شَدَّ قَبِجُ

ریش در بوی مین ریش سقال

مِنْهَا أَنْ شُوقَكَ أَوْلَهُ خَرَانُ

وقت کویت خرید در عراقان قتلای در

روشن آیدین روزگار مان

كُنْتُ دَلِيسُونِجُو كُنْ كَرْتِ اَغْلَا

مَنْ هَذَا يَدِي كِهْ أُولَا خُزَانِ

طَيْرُهُ خَشِيمٌ وَطَرَهُ يَدُ دُرْجُولَانَ

دیند و ب دوزیکون م

جَوَّيْكَ يَنْبِيَّ وَ سَيَّرَ قَلْعَانِ

اَوْ خِىْ اَزْكَ يَمِشْ اَدِ سِيَا

مَالَهُ أَوْ كَرْدُ وَجَرِخْ دُرُ بِلِيَانْ

رَبِّكَ قَرَحِينَ قَسَقَ قَلِي مَكَانَ

پیر و از جی و پی در این سکر
 پیه و پی ایچ یغی و پهلویان
 چو نور د اولد لایق و گد دز
 دمر نوک آدی یکه و پیکار
 چکل آورد داوری ناورد
 نزد زب قات نوک و یلمان
 تختیان آد کوزکانی دز
 نزد هم تار صبیح دند طاب
 اول بنمردم آذان منست
 اول انکدر آذان اوست عیان
 از خوش نریخت و بهادر علم
 لاجرم شکر پی به بهادر علم
 چون بزرگ الو بریم در صحبت
 گورو گوری گورو در عشرت
 دند فر زانه دوفنون حکیم
 چونکه فرزانه یاور حکمت
 نعم ارم دابنی نعم ابرق
 رزم در جگر غم در هیبت
 صبح و قیبت سید ادم شش سیج
 چو سودر سکر بتو سیدت
 چو سودر سکر بتو سیدت

آشتی صلح و از عرض و طمع
 دند آردم او دودم خرم
 چون شین و شین و در طغری
 پزنیان در هر پروم خلعت
 زاج و نم زاک در قرا بویا
 زاج دند لحوسه زن عورت
 با قدم عاقبت چوبگاه این
 پز وستان امت
 دست بر چن آد در یلزن
 دسب اخرا دوساز کارالت
 قشرب خشب اولکه بی مناوله
 جلد بشکول در قوی و حلت
 گشته خط و گدا کلوخ کسک
 گره قولون و کوره در دولن
 تاب در ریج و حوض در پایا
 تاب و تاب و تاب و تاب
 تاب شعله نیابه در نوبت
 طولشقی دند تاب یکا ایچ
 طول مارون گوشت اولدات
 هکشان گوگد حاجر نوی
 دند آدین قبه و عادات
 دند آدین قبه و عادات

باره حق آت و باد و برغ برود
 پست در سوگش پست قوت
 شخص هم بر قوش آدم اسکر
 رشته بت نرگسین رتین در آب
 ماز یانه مشخته در حلوا
 شخیار آدی یا در نل اولد
 چوققاعی سل سدر سنلور
 یوجه بر پشته پشتوار شلار
 چوز نل اولد براغ کوهی
 نچه هر جانلودن طغان چو طکر
 پنج بوقشی چوپار در شوب
 پال و پاکیزه آید پال و قنت
 رخس در شعله اخس در قیمت
 رشته ایلک و دیم غیر نت
 مسته او ندک میرد جعیت
 بند باغ آدر نک در محنت
 سنه و قریه دینک لعنت
 پیکر و فس و جعفر در صورت
 زنج حصر شتیاد در غیت
 برزاکین تور و پیوه ظول غور

مرشد حق همداد علم

پسن که میراث انبیاء علم
 بت و مم شهاد در فرخار
 مهر سوغ گشت سیر فلک
 شرزه شول بر تکی که دوش صر
 فام بگدش فریب آلدایشن
 همد حق کلدی بیهد باطل
 چون نهاری بیاسی ماضی
 دیکل فروشه خانک حلوا
 خیر کبر اولد طور دوت اوینی
 لپسه نیجوق کیا ز کاهل لکر
 قنک اوت و میش تو جگلی آدر
 منگنه هم صباه دند شیار
 آرزو امرغ و ارج در مینار
 سحر در شایگان هم شا کار
 خویله ابله چو خسته در انبار
 منور آج ناشتا و مم ناهار
 نسفدن آسمک دنگد نهار
 خیلک افرجه کترم اولد افکار
 چو ملک لات کلد خسل افزار
 حوصله آدر زاعرا اولد گزار
 اهلک آجی کرج چو مندر قات

سحر در ماز قمر

خوشم بغدادی باشی و سلقوم
 خیمه در چادر آدی چادر جل
 لو ش اغرا کز صرپ روش نند
 تند خوند تربت مرث تار مار
 بده بود و پیغه خف در قار
 پده قاروق چوپریه دینار
 برده قول قاروشن بر شک طیب
 باهل اشکنه سیم کوفت پیشال
 باریدان قبح حق پلینه قیل
 یای اوی باد غر دم فروار
 مادر آند دنگر اوگی اونا
 لب ططق در یک رخ خسل
 چو سون در درک شور طواز
 چو سندان خرد در خردن
 چو شتر غار در ده طباری
 سزکیه ترشی اورلن آجارد
 هم دلا و ربهادر آدیده
 هم دوجندان در آیکه اول
 صغ پیش آرد در صنوبر جام
 و انگر کرجی هزار آبله
 تهر هندی آدی حمر چو صبار
 مهر بوخنی بر ندرق مهار
 مژده خور را دی چادر جل

سپردن
 اوزر لر در

اهل

اهل زندان یماک آرد وانه
 آنلر خدمت ادن آرد زوانه
 زینهار آدی خراج اهل کور
 زینهار اولد عهده قول قران
 چوز کال و زرغال دیند کور
 پاس و هم جلق اتمک آرد غار
 پوب دوشکر چو پیتا به طلق
 پای آفر آرد دینله پوزان
 حلیه جان دنگشاد ز علم
 یحیی سغی آیت که کیمیا در علم
 خبر آدی پیام در پیغام
 پاز یاج و بیام آدی بادام
 ملک طریق دیند اغلق
 ملک جلبان دنگ ملک سلام
 چون چانه شی قباغ آدی
 چشمه بکار و جش در سیرام
 تهم اولد بیوک و یغم جوق
 چمر معنی نیم دنگ نظام
 دلا خال اولد دیکک آغ
 عضو آدی دلدی شلو هم اندم

فِرْفِرِ گُود کَانَ پَرِ لَا عَوْجِ
 یَا زِدَمْ قُسْقُنْ وَ پَرِ لَطِیوقْ
سَبَبِ نَبِ اَللهِ سَبَبِ مَا خُشَن
 چَو غَلِشَن صَدَقَه بَلِجِ
 سَبَبِ اَللهِ سَبَبِ اَلْاِکْلَاجِ
 کَرَمْ عَفِیو و قَفِیو لَو غَلِی
 کَرْدَه بَلُکْ دَر ز کَاسِ نَقِ
 رَاَه یَوَن اَر مَعَانِ رَاَه آوَضِ
 کَنَد و ز پِیْنَه دَو رَا سَبَبِ دَرِ
 چَو شَبِکْ دَر اِجِ قِرِ لَ مَنَرِ
 هَم چَو شَلِو یَ یَقِ تَبِلَدِ سَبَبِ
 فَرَسَدَه صَوْلِشَن اَدِ طَوْرَه فِسَا
 بَا بَرَن سَخَلِ بَا مَ اَر تَه وَ طَا
 سَدَه یَلَدَه بَیْجِ وَا ز مَوَا مَ
 قِیْنِ اَعَا جِ غَوِشَن قَوْلِ غَلَا
 سَسْتِ کَلِشَرِ بَلُوخِ سَسْتِ اَنَدِ
 هَمَه هَبِ هَبِلِ اَدِ چِشَمِ بَنَامِ
 کَر وِه دَر کَا تِ اَدِ مِی طَاغُز کَا
 رَاغِ طَاغِ اَتِکِی مَطِیْعِ اَدِ رَا مَ
 هَم بِنَاغِ و هَم اَوْتَلَقِ اَدِ کَنَامِ
 عِجَه وَ قَنَدَه دَنِدِ شَبِ کَنَامِ
 شَلِکْ لَخِ شَلِکْ و کِنِزِ دَنِدِ چَا مَ

شَلِکْ هَبِ بَارَ کَمِ کَسِرِ لِرِ اَنِ
عَمُولِ وَا هَر مَنِ اَوَلَه دَنِدِ
 کَو کَلِکْ پِرِهَن دِی پِرَاهَن
 نَا مَوْرَا دِ لَو نَلِکْ طَاغِ اَر مِی
 دَر مَصْرُفِ دَوَا جِ دَر شَا رَا
 چُپَه تَو جِ عَر نَبَه هَبِ قَر مَقِ
سَبَبِ اَللهِ سَبَبِ اَلْاِکْلَاجِ
 لَنَدَا رَکْ اَلِی بَر کِ اَدِ لَامِ
 تَو ز لَو هَم بِنَا رِ اَدِ نَفِیَامِ
 شَنَه وَ شَهَه اَتِ کَشَن دِ مِی
 کَشَتِ چَر کِنِ کَدِ و خِ دَر چَا مَ

صَمَه کَا سَا نِ وِی بِلَا دَر عِلْمِ
 مَبِلَا سَبَبِ مَبِلَا دَر عِلْمِ

گشور اقلیم آردی گشور گزرد
 مردم ایشان بیکدیگر بیک
 گام آدم چکا جبین انگه
 ز نخل از غرله خیر کلز هیچ
 تابشان طیلان تشنه صخر
 فانه چو بی فراغ صوفی یل
 بیز دوشک درود اسنک
 یار سا صالح و بروت بیق
 بظم ساقی لایع میشی
 سار سیفر جق و سیر لایق
 همچو خالیکر آشپز اشچی
 دفتر آو رجه و یقین آورد
 کال در بگشاید بیک هم آرد
 کاله بد رکن مراد کام و کر
 زنگاله دکو لچو که بغرو
 لیکر میکایل اد در پشته
 فیه گوئی سوار غدر فرغ
 ویر یاد و در و در دگر دگر
 غرجه جاهل بیون بغی پر کن
 پرویز وین و هم پرین اولکو بلدی
 یوکر آفسار و تاج در آفسر
 خشت کرج کل آو خالیکر

گندس فندس آغو قندس
 پرزوه خا و و بیق پرند حریر
 چنطو ک آل ایباغی اگر
 گلد سیکبا و سیکبا الشاش
 همچو سیماب و زیوه سید
 رخ اکل و سیم قتلوارش
 جلر الیک سوختی دیکدی
 گپ آو ردش ایچو لچ آورد
 کاینه کوز و کوز و قوق دیش
 دح و لچ دوح و لچ قنطیر
 ز آهری خوش ققوز رخ در آکر
 گویو آو تی خلد و وصغر
 هم گهر لو قلیچ پرند آو سنا
 همچو پیرو سزی دست به ظفر
 هم سمار و غ طوملان منتر
 سره و بوز و سوسمار کلر
 شرم آو د و بحال و آو د ز آو
 چیز نسنه بغر دیکدی جلر
 گپ او گیمک چو گنار آن چودر
 کوز در آگری تیر کوز کوز
 ورغ آزع و صوات اشخو
 زمه شب شاهبوی در غبر

خَشْتَجِه شَوْن خَشْتَكِر اُولَد بِيكِر
 خوش نشاندند سگه حلیمیده
 فاعِلان مفاعِلان فاعِلان
 مفاعِل اُولَد بَرنگار
 اَخیر اَبَر و یا خودنی اُولَد مُجَوْن
 خورش اُون خورش اُولَد مَدَوْن
 خورش خاموش خاموش ماز در اِستَم
 خراش طرْمَق خرسند مَقْتاعِلان
 شکیب صبر خستم مَدَوْن قاین انا
 خجک خجاک بغز قسَم خجاک اَعین
 کمان رستم و تیر اتره ایتکم سخنان

شَوْن سِفَر مَوکول طوَل شَمَر
 چُون بُو مَر جِیع اَد سَن اَز بَر
 عِلْم قَد سِرِنده قَنده اِیر زَر
 طریق قَبضه خَبِله اُولَد اِست
 که اُولَد خَدَف کُهری قَطَر کاه اُولَد اَضَل
 خَلِیش دَلِیق سَو چَو عِلْم خَله سَمَل
 چَو خواهر اید که قَر دَر دَش خَو نَکَر
 چَو خِک دِیکه بُو رات نَه خَلو دَر
 غَلج اَر و و غولین خَمِش کِجاک
 خَد نَک قوغش اَجی و خَد و کَد
 هَرانیه دِه هَر کَر مَوْنه دِید

دَلکلو تیل کَلکالت اَد شَفنا اَهج
 دَر خَش شَمَلکه دِی اَد خَش بِلَد
 جَوو دَلَر دِه مَعَلَم اُولَد مِشْتَه
 ز کور دِنَد خِل کِشَن دُولَه دَر غا
 تَم سَماق نَلا نَف چِل شَق بَر دِه
 چَو سِنَد سِنَد کَو یا فَنج سَوار
 چَو کَو فشانَه و مَم پایا ف جَلَه
 کَرخ قون دِلینی و نَخا اَویند و سِی
 کَلَفَت شَندا و لَه قَش بَر شَا شَه قَو
 شِینَه یَکَلی دِنَد رِیان هِیلو
 چَو شَو راز کَو و شاکل تِم تَنه قَنّا

خَلشَل نَقشَلو بَر دَق و لَکَل شَماد کَن
 چَو رَو رِیان قَو بَکِشَن رِیق دَر اَتَر
 چَو چَو لَه کَل و فَناس اَصَلَف سَمَلو
 چَو وِنَد کَر دِه وِید اَوِید دَر کَلو
 چَو نودَه دِنَد اَلو ران تَوَن دَر بَکَر
 سَوارَه قَطَر سَو رَش کِشَن کَو سِنَد
 پلوس دِنَد تَوَا صَنع چَو بوش دَر چاکَر
 کِران مایَه بَهالو کَر و خِل لَکَل
 لَمیز شامَه و چامین پَشیار سَد کَه
 شَبانَه رَوزی دِنَد رِجاک و بَر کَو نَلَه
 شَفک کَت لَش چَشَمک کَلبَه مَر کَر

شوره طعمه و کویچل چچی گوآه طنق
 مغنت اور و کدیم ملاده کرتلوک
 تکر تکرش اوزم چکر دکل اید
 غم غم غم ققمو لیمه میرا لیل الحکر
 قرا بق اداغ لیون بند کاه
 تناع ایاغ کلکو بو غم کپور کولر
 کلنج طوکره سپد کلنج بکلوم
 کال عیله کسب سعادف اید
 کلک طرنه کله برک خواج جلال
 مفاعلن فعلا تن مفاعلن فعان
 له مال جتنول اردی از کله اول
 قوجا تله جا هل ارذل الکسر

خرجه اخرب تبیع عجم در حال
یا خرد جز گفت قطعه بر آن منوال

بصرام دنور مریم پر کار دیور کل
 سدا کیس سهر اولد کورم انکم سغان
 بر ترخیز پر کس بر گشت معاذ الله
 پر کینج اف حلوا بطها چقری یا جان
 دی یلد قه لاکانی یغره لقه بالائی
 هم سجد کز کانی عذاب قحار
 هم دال سمر گلدی کیسک طوغری

بصرام انک حوی نیاره بلا دندی
 هم سنج یکت برنا محم دینه یال بال
 حکم اید حیدر داورداری در انیل دار
 قروق ایدر دمنجه هم دنب دم و دنیال
 هم بارو بنه یوک یاپ یولر صیبالا هنک
 بیمار صبر ویه صعلقنم انگشتا ام ک
 هم دنک اولن اشفته کالفته کز اشید
 هم دخیلق آسایش آرام دیکد هال
 هم جان اثری توشی تعویذ در رهیمک
 کز پی نس قوش بوقی تر خال دخی پخال
 هم دال سمر گلدی کیسک طوغری
 هم دالوز طوغری هم داله کلور قنال

هم طشت لکن آدی فوسانه چو گلده
 هم زگره دکا جفراآت کلوز یوغرت
 مالوس شیلستان نخ دند دماغ او
 بیقوش آدی کلنم کلر دنه دبلنجی
 برقوق اوله زرد الویاخه مر جالارک
 هم غذبه وکتر مار و یغون قرغی آدی
 ویراس پسادستف نقد آیدله پشاش
 سرچیک چریک شنی چریک بیان یار
 هم ورسمه سیسبر سنکم چوسکم مرغد
 دوشاب دده بکمر بکما از سخی آدی
 دزدان شرم درد انشار بولد و غیره
 هم کر نه کله عقد هم عمد عد صال
 هم غیره قراجه اسحاق دینن قش
 الحودنه مروارید هم طور طولو مال
 کندم دنه نقدا یه هم خام میشد کال
 بزوق چریش اوئی هم آتش میش غجال
 تملول دخی غلول خیرک توال تو بال
 اولت کالام کاله و هم کاچان
 گیلور استیجا بری و کتل کوپال
 هم اق گزم پرد و سوفال دخی سو
 هم کسبه آدی دندی کجانه و کجبال
 اون کزدن اغرن حماش دخی کفبال

فایده حصرا وئی فیدوم در سرخشت
 قر زاده زواله اولد صر قوق سجه دفر
 آرغده غراشید غرمیکه ققیمقلو
 اندرز وصیت دشمش سقط آخال
 نقشید نه بقلل و نه تپیسنه نه خلیجه
 ترفند محال آدی نیر نکل و چو تنبل آل
 دی گروده رجفته ماسوریه جفراسته
 طغله ده قیو نیچون اینلارل آدی غال
 آغاز دراصلنق آغشته دراصلنشین
 آقشته کلر زیق سیدل چوندخ زیغال
 سوز فیض الهی در سوز مرتبه راک شوبکه الوت دیم خدن بولسین افشا

مَنْفُولُ مَفَاعِيلُنْ مَفَاعِيلَانِ ^{بجای} بَاکُو شَرَحُو بَاشِی پُر زُتُورِ آمان
مُسْتَفْعِلْ مَفْعُولْ مُسْتَفْعِلْ مَفْعُولْ عَمْرُو مَحَلْدِ بَاوِ اَنْدَرِ شَرَفِ اَقْبَالِ

تَقَارُبُکَ سَالِمِ رَوَادِرِ بِلَاقِلِ

عَجْمُ گَاهِ تَسْبِیْخِ دِیوَرِ آقَاوِلِ

مَهْدُ بَرْمَه وَ مَاهَه مُتَقَبِّحِ مَدَلِ چو لکنارِ بُو لُجِ لُوحِ دُرُ شِیْنِ
دُرُ نَدِ دُرُ آلهِ یَرَا مَرِ صَنِیجِ یَفَنِ دُرُ اَکِنِ پِرِ دُرُ وُضُویَه قِرْغِلِ
چو چَامَه چَا مَه چَا مَه قَصِیدَه چکو زَخَه وَ طَایِفَه اَدِ دِرِ جِلِ
چو تَشِیْلِجِ سَجَا تَارَاجِ یَغَا چو اَرِکَلِ دَوَا قُوشِ اَدِ دِرِ اَجِلِ
دِنُو غَمَرِ کُوزِ حَقِیْقِ بُو کُزِ پُکِ اَدِی چو کُزِ قِرْغِیْلَه بَقِیْقِ دُرِ اَجِلِ
تِلَه اُو تُوخِ قُشُو بَرِ تَفِ قَابِ بُو خِجَه تَبَرِ بِلَنَه تِهَو وَ فَرُورِ دُرِ جِلِ
شِیَارِ چُشْدِ کَارِ شُومِرِ دُرِ مَرِ چو شو کَارِ شو گَاهِ شو غَا دُرِ اَجِلِ

چو شِسْتِ اَوَلْدِ غَا یَبِ لَطِیْفِ اَنِ شِسْتِ شِکَا رَا وَاوَلْتَا دِنُو شِسْتِ تَشِیْلِ
کُزِ یُونْدِ پِرِ یُونِ سَعِ دَمِ کُزِ دُرِ کُوشِ اَوَلْدِ یَا یُو قِ کُزِ یُو کُزِ
دِنُو قِرْغُوجَه پِرِ شِسْتِ پِرِ سَتُو چو پَا زُو پِرِ کِ پَا لَوَا یَه اَبَا بِلِ
پِرِ پِرَا صِرْغِی کُوزِ بَرَهَنَه یَلِجِ چو پِرَا زِ سَالِ اَیْدِ کُزِ پِرِ پِلِشِ
چَرِنْدِ وُ مَرِ دِکِ دُرِ وِثِرِ خَالِ پِرِ نَدِ اَوَلِ یَمِشْدِ کِه چِکَا لِ قَنِیْلِ
مَکِیْبِ اَلِ کُتْمَا وَا مَکَمِ دُرِ یَا سِ مِیَانَه اَلِ اَرَنَه مِیَانِ اَرَنَه وِیْلِ
اَنَا لِسِ اَنُو کِ کُوزِ نَدِ اِی اَوِی شَقِرِ لَالَه وَ مَوْفِلُونِ اَوَلْدِ اَکِلِ
چو شِجَارِ شِکَا رِ شِکَلِ اَکَلِ کَرِ قُشِ اَدِ دِرِ دِی کَرِ سَبِ وِ بَرِ اَجِلِ
فَکَانَه اَوَلِ اَغْلَا لَه دُغْمَا اَلَه چو فَرِ سَنکَسَا اَوَلْدِ بُو لَرِ دِغِ مِیْلِ
چو اَجِکِ دِکِ مِیْرِ دُرِ نَارِ سَنَانِ نَمکُوه دِنْدِ قُرُواتِ چو تِیْلِ
نَوَا جِشْتَه بَاغِ اَدِی پِکِ دِکَمِشِ چو نَارِ نَارِجِ دِکَلِ دُرِ اَزِ کِلِ

چو آورنگ تخت اولد خرجنگر النخ
 چو سیرنگ سیمرخ نم موی قیل
 فلر زو فلر زانل دوئم چمن
 فروزینه طوئرق چو فرزند اخل
 گیتا و ناطف نه پشمینه خل
 کر قنار طسق کند اید کوریل
 قینیه صراحی و قابول طره
 چو ورکال چیلوق که در لر سنجیل
 آوار نه دیوان اشکاده دفتر
 دیور قیل وائی و ظفر آدر ویل
 تراغن تراغنل در قلق یو
 بیالکوش قلق ثور باد دریل
 بتوک اولد بیل شوراکل دفتر
 ترک توخجه توجیه دینکوریل
 کنارنگ نم مرزبان طرف طوئن
 چو کنبور حیل کلیل کلر شیل
 بسند یتر بالیک دندر چارخ
 روان جان آفرینچر روستال
 گیلج دگون چیمکی دزن درلو
 صلیحی کوا ارجه کوا چو وخیل
 حیا واجب الخط و صعب الصولی
 تو وخیل کاندنم بلون سکه شریل

44
 قعولن قعولن قعولن قعولن
 سعادت دلرسل درش ایله خیل
 خیر بصره خین طی کاه اذاله درعلک
 لیلک اذاله خیلر اولور ایا نلوعلک
 خوارکتی و خوتره خوی در و خوت در کزل
 چو فریاکن و پلشت اولد فرج و فرجیل
 نیردخی نیام قن نارد کینه نیرد جنک
 بلکه بهادر ادکوت کاه نیرد نیو ویل
 دلپ چادر دیودار اردج اغاجی سود واز
 دسمره میچو دسکره طغ بشی کوی چو دشت آل
 کوچ و پلوج راهرن یول ارجی و کوچ آلو
 سیلی و کاج شبله و کهری و کوهری بدل

گز مه تزا برشن پيش سرده شج ابرشن پيش
 نوک اولاکه قاقا و مم غله تيو سني پير کن
 پيش نمازد و امام صکر غنيہ ديو پسين
 پيله کلوک چرت در قلعوکل ادر بخل
 قلعه بک اولد کو تو آل اش بشرحي تو شمان
 کاراش اولد کار در شل کيشه کار و کز چل
 قيعنه هخايکينه و غجه و خايه ريز در
 خول که جنک قش در خند مت ايد بيلر خول
 پنبه پموق نيک در اوج که اولد دمراني چتل
 باز و دستوار در آل انجي دغاده غل
 بوقلمون شوک کم کورنه در لودر لاول لامه ديلد طيلسان خوي شوق سرکل

غلج کلید و مم دکوم غوشنه منتر الشريک
 خامشه سرکله آدي مقل مکي آدي حشل
 مقلوک اچند بولن انجول ادر قرقان
 دند قرا صياکراس ادر قرا نيا ز غل
 نقد که گشج ادر در تفرده در کراويا
 شرف ترين قرت در دند و با حل اوتل
 دم نفس و کرک دنه تيرک و دمه دپي
 دند چيا نوک ادر لري دنبل دمل و دمل
 زاله چه و قرا غو و سوچکاي تلوم آدي
 شوک مصيبت و اکين باشه و کوسر سقل
 کچ بکل اشک اديم اکل الت شش طوار کالم اري و لزار اوار طع المسير کتل

چتر د نلکد سايه کان يوخ چوخ بيوند روق
 چينه طوق بلي درر پرد چو چستان مثل
 کسده شربلو طوق حقه ادي شكانه
 شفره بچاق م قلع اغزي شغال د چقله
 غوت د نلکد يني اوت غقه قري دريس کرک
 چونکه قيون دريس ولا کرک قلکد نور گول
 بارکي بارکيز پيشتکاني منجلوق
 نخته بيوک قري پير پير و ناپيه در بطل
 تفع و مم کلند در اولچک ادر گرفت سوج
 همچو کلند روکلند ايد که کا خنج مکل
 پندم طوق اديلو اول کند يلو کند دواوه
 تاکه کسندن شکا ارميه فتنه و خلل

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
 صو در عقل در ادب قول علي متحل
 تقارب اغزلقدن دور اول
 چو محمد وف يا خود مقصود اول
 سباس اولد شکر ادي لا يقرام
 وليک اولمک ادي سنايش سنا
 خود ادا ارتکري و سولند اند
 نور قدسه ديزه نکلنک ايلسيا
 عينا چلبر ادي سنان د چيو
 کز افه بيوک سوز کرييان نجا
 ونيره نه گنار سفر و ام بوج
 ورنيا شکر والا اولو و نجا
 چواهنجه چبا رطقه و نکلر
 ورا همچو و برا و آنرا اشکا
 چوما را بزه مم شمل سيزه
 مراد بکا و ترا د سکا
 ديور نيفه اچ طون چلک
 شمين نياغ و ادر در مم بول
 اسل قو غلق شوکران بلدر آن
 ارفکل اويده ابر کاکسيا

کلخ درو شق شیطرح سز کله
 بدید آسکارا صغیج پنا م
 شتالیل بلدین عجب در شکوف
 منقلودیلدر شکست مکت
 شکم در دینک قرن اغری
 سکاروبغا چه کد آنک کلوج
 زویج لکانه دیوزیغ بغیر
 کز مهر دیم حجر سر که دن
 چو شاهول بناترا زوس در
 اینسان نیسان مخالف ادی
 خرف بونمشین چو خشوک ودغول
 چاودر سوسون دبی ابرشا
 فقر ننه بویا پیاده پیا
 شکوفه چک شب پریا
 چو شیدا دلوطر مقاد شخام
 قرن در شکم شور یا شور
 فرق غوره قورقانی غورولام
 چو بشیق در سمدل لاکا
 تفر ابراف طاش و تابه توال
 چو ترکش شکاروشقاوشفا
 نصیب او کد فرقو وسد در نزام
 خنبر شوخسول کازین بای آکا

تومند در ساخ نم قبقرن
 سیام اولد بر طاف یومشق
 نکهبان که گوی کز ادبی در
 چو ارنک غونه نگار اولد نقش
 چو نسیم قور بیر و نسیم کنی
 برومند و بر حور در اهل نصیب
 دهانه اغزلق علم بن در فیس
 شبوط اگلنوس بالی ادر دند
 لکچ بر اغاج لکن شمعیدان
 هلند و روکریا براوت ادر
 فر هیکن اصلو وزیرک ادی
 توار بسورا و چو توری سیا
 سرودار فرود فر و اشفا
 نراذ اصل و اتمکچی در نانو
 چو هر کین مونه نمد در گچا
 نفقت ازلو وینا در دوا
 دمربون نحد نیایش دعا
 دهان اغز ایران اشی دوغلا
 مرگ بلق ادر در سیپا
 عنم کوجک نکر لجه در لوینا
 چو تاسه کیا را قیلوق کفام
 سرین سرون اوچ لیوه او یا

خَبِه تُو دَرِ آدِ خِزَابِ مَوْجِ
فَرْقِ شَقْسِ مَحْوَدِ شَمُونِيَا
چُو خَلَجِ گَزَلْ لَرِي چُو شَرْدَرِ
چُو خَارَاوُ خَارِ قَنِي طَشِ قَرَا
خُونِ يَغْرِقِ آدِي قُونِ خَرَبَرِ
چُو خُوشِ مِ خُشُو وَ خُشُوفِينَا
شُونْدَرِ چُكَنْدَرِ چُو شَنِيمِ چَرِ
شَبِشْتِ اُولِ كِه اُولَا كَرِيهَ اللِّغَا
مَدَانْدِ اَعْجَلَارِ دُرِ بِنْدَارُوعِ
بِرَكِ اَرَمَقِ آدِي وَ بَرَخِينِ فِدَا
تَلُوسَه لَقَرِي چُكْ قَبْجِي
كُنِي كُنِي كَرِ قَرَاوَشِ آدِي
چَكَادِ اَلِنِ اَسْتِي دِنُورِ مِ دَبَا
كَلِيه طَغَمِشِ كَلَانِ دُرِ قَا
چُو شُكْرَدِه چَا بَلِ وَ سَجِ وَ سَجِ
بِنَا چُو سَتِي اَلِي قَمَسَا
چُو كَرِشِ بَرِيهَ يِلَانِ آدِي
چُو دُشَوَارِ دُشَوَارِ دِنِ چُكْ
چُو بَرِغَنْدِ تَشِي وَ يَكِرَانِ قَلَا
مَعَارِ دَهَارِ وَ چُو دَاشِ عَطَا
طَلَا يَه قَرَاوَلِ دُرِ اَنْدِيشَه فِكْرِ
صَنَاسِنِ كِه كُويِ وَ هَم كُويِ سَا

سَنَدَانِ تَلَخِ اَسْتِيَانِ آدِ
وَكِي سَنَلِ بَشْتِ كَشَفِ تَبَرِغَا
دِنُورِ نَجْوَرِ آدِي چُنْكَالِ خُوشِ
وَزَكِ هَفَرِ غُولِ بَزَمِ قُرْبَغَا
كُرِيخِ كَرِيذَا وَ لَدِ قُجْمُو آدِي
كِرْزَا مَن كَلِ كُنْجَكِ تَوْتِيَا
بِرِ بَرِيهَ اَصْرَاحِ كُويِ دَرِ
فَرِيزِ وَ فَرِيشِ اَرِقِ آدِي
فَتَوَعَرَه قَرَاكَ دَرِ قَنْجَغَا
چُو شِكْرَفِ قَبَارِ زِجْفَرِ
سَقِنْدِ وَ دُرِ اَفْشَرِ وَ اَوِيَا
شِكْرَفِ اُولِ دِي خَشِي قَبَرِ اَدِشَا
وَزَكِ وَ زَكِ وَ زَكِ وَ زَكِ
وَضِيْفَه وَ رَشَادِ اَرْمَلِ وَ رَشَادِ
چُو سَازَاكِ دِهْلِي سَازِ قِرْ
كُنَازِ اُولِ سِيدِ رَه مِشَرِ آدِي
خَرَا جِه كَزَا رَشِدِ نُوْرِ سَاوَسَا
هَوَا يَرِ چُو هُو شَاوَرَه صَوَاقِ
غَدْدِ بَرِ هَيُونِ اُولِ بُو كَرِ
غَمِيْنَه بَنَكِ عَمِ اَرُو بَالِ بَنَا
چُو بُو دِي بَلِي دِي خَلِوَه نَسَا
چُو بُو دِي بَلِي دِي خَلِوَه نَسَا
چُو بُو دِي بَلِي دِي خَلِوَه نَسَا

چنان آچنان پچنان آبله در
هر از دنی از دنی نیشه هرا
الف نونله جمع اولور جانلوک
اسبان دزدان قیاس ایشا
کنور جانسز کردها لفظنی
چواندا مهابا غرابا جاییها
هر کسیدل جایرتین هم زمان
چوزلفان شبها شبان زلفا
خطابیه مصریه توحیدیه
دایره ماقبله ملسوریه
عزیزی بجا اهل نر مالس چورف
فمولن فمولن فمولن فعل
توا عزت علم باذ از خدا

نیمه نوری در سالم مقرر چون بهشت آباد

مصبح ایلین انی عجم ای شد دلشاد

خدیو و شیر و کرگر و کرگر تگری یاد آد

سروش اولد فرشته مرد از جوهر دندراد

خدیو اولدی هم اولوبل خرام اولدی صلح قلوب
خورا به بند دن سیرن آزا جی سو جوهر شاد
خدیو ایش اولدی چو کد بانو هر اوده کد خدا عورت
چو پند اولود و دود و لوج غلبو آج اولدی پند و خلا
چو کشتن خیر در چلما که از مان آید جلالت
چو نموز ایشکانی نیک عادت اتمق ادای
چواندی خاصه آنچه قلاب و از کهن کاهل
زلفین قورخو ویرمکل کن و کی در خیمه در خیمه
خرنبار اولکه آساکه بند دد بگرد ویر لوانی
فرشک اوزم که کج ایرن کلید فلج مدد فرایا
گشا و ز آبله بزه زگر و زری انجی در

قَلْبِكَ طَوَّطِقُ لَفْجٍ وَمَهْرُودِيوارَهُمْ أَطْلَسُ لَانِ
نَبْلَهُ نَاسِرَ جَمْرٍ دِنُورِ نَامِرٍ اَزْ لَكِسُونِ
بِلَادَهُ هَمَّ بِلَايَةِ نَا بَكَارِ اَوَّلِكُمْ اِذْ رَافِسَا
فَكَّةَ هَيْبَتِ دَرِّ شَوْشَلِ رَ بَابِ اَشْنُوشِ
شَقَايِقِ نَمَّ كَلِمَجُولِ جِجَكِ شَمِشَارِ دَرِّ شَمِشَالِ
مُخَالَفِ فِكْرِ لَرَجْدِ اَكَا رَهْ بُو كَرِ يَكْسِرِ چَا رَهْ
وَلِيكَنِ چِجَكِ كَلِيكِرْدَهْ اَوِي نِي چَا شِي دَرِّ طَا دَهْ
دَرِّ مَنِ اَسِيَابِ اَسِيَا فَنَجَا كَرِنَكِ دَرِّ
چَوَا سَا اَسْمَكِ بَلَدِ شِنْ هَوَنَكِ اَوْنَكِ چِي وَا
نَفُوشَاكِ وَنَفُوشَا مَدَهَبِ اَدِيكِرْ كُورِ كِرْدَهْ
بَتَا اَوْمَاجِ وَهَمِ اَوْمَاجِ شَيْنِ وَافَرِينِ اَبَا دَهْ

شُرُوه شُرُوه آدَمِ قَالِيْبِيَهْ كَا لِبِدِ دِنْدِي
صُوشِي بِرِ دَشْتِ وَ عَادِلِ دَا دَكِرِ دَرِّ عَدِلِ دِنْدِي كَا دَهْ
يَبَانِ اَوِي غُوشْتِ اَرْتَهْ شَرَا بِيَهْ دِنُورِ غَا رِجِ
وَكِي بِهَوْدَهْ سُوْنِزِ اَدِي فِلَادَهْ دِنْدِي هَمَّ فَا لَادَهْ
نَهْ مَفْصِلِ كَا غَرْدِنِ دِيرِ نَمِيَهْ دِرْ لَرِ نَزْغَكِ اَوَلْدِي
بَتَا وَرْدِ رَجَبَانِ بِيَلَا دُو وَا لَادَهْ اَيِدِ لُورِ بِنِيَادَهْ
چَوَا نَبَسْتَهْ اَشْمِشِنِ اَسْرِنَكِ آدَمِ صِفْتُلُو اَوْنَكِ
سِتَاكِ اَوْغَلْدِرِنِ اَدِي سِتُواوَجِ قَتِ سَتِي پُولَادَهْ
شُورَابِ اَوَلْدِي بَرِ عِلْتِ طَوَارِكِ طِينَقِنْدِ اَوَلُودَهْ
سَبِيْدَا بِ اَيِدِ اَشْفِيْدَا جَهْ بِيَلَهْ طَغْشِهْ هَمَّ اَدَهْ
جَمَسْتِ وَ هَمَّ جَمَسْتِ اَوَلِ طَشِ كِهْ صَفَرِ كُوِيْدَهْ كَا يِي

تَدَرِ كَادِي آغا جِي خِي طِيَا نَا اِدَرِ كُو شَادِه
 شَوِيلَا وِ بَرِ خَاسَفِ قُوَانِ چِي خَا كِنُوكِ آغِي
 دِ نُوَرِ آيُوكِ لِي فَا وَا نِيَا وِ نُوْتِ دَرِ فَرِ صَادِه
 چُو مَاهِي بَالِقِ آدِي مَارِ مَاهِي دِيلَانِ بَالِقِ
 چُو مَاهِي رِيزِه خَمْسِي مَرَسِ مَعْلَرِ دَنِ بَرِيَادِه
 اُولُقَدِ صُومِ اُولُنِ بُوَرِ آدِ كَلَفِ هَشْتِكِ كَلَفِ هَشْتِكِ
 صُوشِ نِيكَارِ پِشَانِي آلِنِ يِكَانِه كَلَدِي يَادِه
 چُو وِسْتَا صَحْفِ اِبْرَاهِيمِ دَرِ وَخْشُورِ پِيَا مَبَرِ
 چَرِي بَاشِي سِيَهْسَالَا رِ دِنْدِي شِعَرِ دَرِ سَرَفَادِه
 چُو پِشِنِيوَانِ قِيوِيَاغِي وِ بُونِيْمَالِ بِالْفَجِيلِ
 چُو بَلَكْنِيَكِ دَرِ طَرَفِ بِنُوتِ پَالَايِ دَرِ پَالَادِه

چُو اِلْكَانِه مَشْبُوقِ دَمُورِ لُورِ پِجَرِ
 دِيرِ يَارِ جِي جَلُوبِزِ مَفْسِدِ وِ عَمَانِ
 چُو بَرِ بَقُوشِ مِ آلِنِ اَغْلَدِ وِ رِقِ
 چَمَارِ خَانِه كِيَه جَامُوَارِ طُونِ اُولُجِي
 دَرِ سَنَتِ صَاغِ نَبُونِ تَنَدِ سَنَتِ سَاعِ
 خِيَدِ يَنْقُورِ وِ بَلُورِ وَا شِكَارِ اَدِه
 سِيَا مِرْدِه قَرَا بَاغِ وِ سَبُوشِ كِيَكِ
 سَنَارِ دَرِ صَفِه بَرِ كُورِ دَرِ بَرِ كِي لُورِ
 خَبَرِ بَرِ وِ چُو كَشَلُورِ بَرِ وِه دَرِ جَامُوشِ
 چُو نِيغَه آلِنِي وَا وِ مَلِ اَفَرِ سَتَانِ
 چُو مَرِ مَرِغِلِ وِ دَبِه مَتَارِ كُنِ بَرِ
 چُو جَدِ غَفِ قُورِ جِي سِيَجِ نُوَرِ آرِ كُنِ
 هَمَارِ قُورِ غُلِقِ اُولُجِي وَا كِنِه دَرِ سُونِ
 بَرِ كِ سَسِلِ اُولُجِي بَرِ وِ فِلِجِي وِ سِيَا مَرِ
 چَنَاغِ دِنْدِي بَلُورِ وِه صَدَكِ جَدِنِ
 چُو مَرِ كِيَه وِ دَرِ اُولُجِي بُولُورِ لَانِ
 مَحَاطِه دِنْدِي سِيَسْتَانِ سَارِ كِ اُولُكُنِ
 سِيَهْسَتِ طَبِجِ نَبُوحِه اُولُجِي لَجِه كَرِ كُنِ
 شِنَارِ بُونِ مَلِ شَا بَرِ كِ اُولُجِي كَرِ دَرِ
 هَرِيَه مَرِجِ دَرِ كُنْدِ وَا لِه قَرِ دَرِ اَغْلِنِ
 چُو اَشَلِه اَلْجَقْرِ دِنْدِي اَسْتَرِ
 اَزِ اَقَدِ رِجِيَه مَرِ دِ اَفْلِنِ اَبَدِ مَرِ

اِصْرًا نَه لَو كَدِي صُنِي كِي لَو زَن
 سَرِي نَد سَرَاغُونِ شِكَلَه قَلَا
 چَوِي زَد دِنَه قَصِي
 چَوِي مَنَه دِنَد چَعَالِ دَمَنَه دِي
 بِنِي مَرَكُزِ سَعَه سَعَه بَارِ خَلَو
 بَرَا دَانَد دَانَد دَانَد اَلِي قَلَانِ
 چَوِي مَتَطَفَرِ سَاخِ چِه زَغَرِ چِه
 قِيَامَتِ سَتِيخَرِ سَنَا حِيَرِ
 رُزِ شَرِ چَوِي مَرُو هَر دِي مَرُو سِنَا
 چَوِي مَرِ مَرِ رِيكِنِ اَجَا سِنَا بَتَقِ
 چَوِي اَخَوِ سَتِ اَصْلَا اَجِنِ دَر دَرِ اَن

تراشه

تَرَا شَد بَقَه تَرُو شَد قَرِي قَلَاغِدِ
 تَلَاچِ مَشَقَه اَدِي تَرِي نَد تَرِ خَنَدِ
 تَحْمِ مَوَا يَه سِجَلَانِ طَوْنَمَه اَلِ
 تَلَا تَقَلَعَه دِي اَز رَا شِي نِي
 فَرَا تَه بَسَدِلِ فَرِي تَرِي اَرِ مَرَاغِي
 حِيَارِ شَنَبَه بِلِي فَرِي سِلِ اَوِي بَهْمِي
 چَوِي شَانَد دَسْتِ دَلِ دَوِ طَرَقِ اَدِ
 تَمُو كَدِ مَدِنَه كَا بُو كِ فَوَلَقِ اَدِ
 شَبَه بَرِيخِ بُوچِه شَنَدِ بَرَا جِ نِي قَرِي
 بِلِي سِلِ خَفَا بِلِي سِلِ بِيَا لِي بَرَا وَتِ
 بِنَا سَبِ دَنَدِ سَفَرِ لِقِ اَغَا جَوِ كِ سَفَرِي
 تَرِ شَتِ قَرَمَه تَرِ شِ اَلِ شِي اَبِي مَرِ
 قَرِ اَلِ بِيَا نُو كِ اَدِي مَرِ سِنَا مَرِ
 چَوِي شَاد كُو تَه دَرَا يَدِي عَوِي
 چَوِي نَوِي شَرِ جِمِ اَغَا جِي وَتَقَادِ لَوْنِ
 سَوِي لِي دِنَلَه فَرِي كَدِ سَوِي دَرِ مَرِ
 چَوِي شَرِ لِي چَوِي كَدِ اَدِ دَرِ مَرِ
 شِنَا وَرَا بَدَلَه يَوِي لَوِي خَفَانِ
 كَلَالِ دَرِ دِي اَدِي وَكَلَرَه اَوِي
 شَرَا دَرِ كَلَرِ مَرِ مَلَا وَتَمِ اَوِي
 مِيَا نِي نَد قَشَا قِ سَدَا بَرِ
 قَلَوچِ وَچَوِي شَوِي مَلِ حَسَلِ دَرِ مَرِ

دگر دخی و قهره و جو عطران خروش
 سبیل گذاردخی اسکا ر یول بیلی
 مرا پینه د نور البته صیط در قفغه
 خله نه کوند اغاخی خله یتوک دره
 جو خواهل آرو هداستان فنا نمود
 جواشگره شکره اوجی توئل سرچینک
 نوید مشتلق مشدخی نواکه دخی
 دما مه د بک ادیکه دما بر اولد
 تبار قوم و قبیل چو تاش یوزده جو
 نوا مقام مری و طوطو و درونق حال
 محمد قرن از پینه گدن غسال بی
 بنیر خانه نول او خینه د بند خورش
 سینه ضعیف انا گو چو مرغل اولدکن
 مرا از خانه بشیجک گیه و چکل نردن
 چو خامه قوم بغیر و قلم چو خاردکن
 خورش خورشیکل در خرد که نرکن
 چو یاش دکن ادیشتر غصه مشق
 رواحی د نلیدی قو قودلنن
 دماقن اید که شفق الوحق کشن
 چو روز و اورج اجلی کسری لکن
 درخت سبب شوشم د نوره آغ دکن
 چو ماز بودق او و درغ خانان

چو یوبه اعلمق و یوبه آرزو قلمق
 عدل ابله و گوشت غریک در افغان
 تکلول ابلاغ که صورتک جانور بی اولا
 گراز دشتی و مخصوص بریراخیل
 بزید برید حقی بزید زید له باله
 بیه ابله در واندرک بر و مرچون
 علامت اولد چو مقبول آفرید
 بود در خیم صبیان حفظ قل ای
 مفاعیلن فعلاش مفاعیلن فعلین
 بحر هرج افریب اولد مقبوض
 یا خود سرمل ابن اولد مشلول
 ملس سبک دینه مزدور هر ارالدن
 د نوزیشن لیشن اچقوربا غلامان
 وکیل بالغ و بالغ ابلاغ بو نردن
 گراز قهریق و عورتلره اولولین
 بزاره بی نزد نادک در زو اردن
 جودان محزون و دلبر ای کوکل آن
 برای انکه انچه که دین از چند
 نصاب کوزله سعی ابله فرصت الکن
 فلا ده دل جان اینت بو سبک جوگر
 که قصیده گاه خد فله آخر
 که گاه مستمع اولد ظاهیر

سَرُور دینه باش اولن گشتی و سَرِکَاش
 هوش اوص و هلاک منش مان
 هَنگفت تو اولد هول قُرحو
 کا واک اچی پوش که یینی اولور
 یند ارضو ینلک قیلان
 پَنجشکر و ان لسان عصفو
 بش چاقی آهیا نه اسر
 حلاج یی درونه دندی
 دندی غلبه و غیش و انبوه
 هم سرم قی نیست یو حبا
 فرخند پیر سباز قاتو

بخت حاج و عوض دلد یار داش
 مرا چومر اولد یولداش
 هامون بزی همسر اولد بشداش
 ها قال و همال دند بگداش
 ینا کرون آشکار در فاش
 بره قری قرشته اولد بر خاش
 هنام اداش در ابا آس
 دادر چو برادر ار قرینداش
 تره تره خشل قری ترسیاش
 هم سال یل ادی ساله
 گش مند اوجی و کاشکی گاش

طلق دینه غوطه غاب فاسند
 طشلو بره سنکلاخ دیر کر
 در خورد چور خور اولد لایق
 اژند خلک آبلینه سرجه
 شکادتر از لو قار بلجی
 دشناس مرال دگر منی چون
 هم لاجه لاکشه اولد اوله
 ارتنک دره کتاب مانی
 شر فال ایق بیلد بی در
 شاداب خوشاب تاز و تر
 ختم اولد بران قسم اسمسا
 اول دوست که اکی یوز لور غاش
 سوراخ دلوک چوسکله طاش
 کونل دینه دور باش صرباش
 موحینه چوموچینه منقاش
 علکا طع اروغی مول انباش
 سقسی و جقی گور سی داش
 دندی الش ادی لاشه ولش
 انبش حج و گوگنا رخشا
 شرینه سرینه بشد غی بلش
 تحسین ادی پلتر فری و شالاش
 ای جان جبراسکا ازون پاش

مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلْ خواهی که رسی تو را نیت با بش
 فَعْلُنْ فَعِلَاتُ فَا عِلَاتُنْ یز ما دیو نقش می نقاش
 دَرِ اسْمَاءُ شَهْوِیْ رُومِ وِکْمِ هَوِیْ زِیشَانْ
 گِه از عهدِ یسکندر ماند گویند از بعدِ آن
 اَبَارِ مَتِ حَرِ یَوَانِ نَمُوزِ مِ ایلُولِ دوشیزانِ دُکانونِ شهابِ آذر ^{نشان}
 اَز آن ایلُولِ نِیسانِ حَرِ یَوَانِ دُومِ ^{آبان} بودی روز با تیشان می ویکر ^{شهاب}
 که اوسه سالِ بیستِ هشتِ آید در چهارمِ سالِ شمارشِ بیست و نه باشد گیسو ^{آونجا}
 دَرِ اسْمَاءُ شَهْوِیْ رُومِ کَا یَدِ کِیْسِه ^{آن} تا که ^{نخل} ایلُولِ کن گیسو ^{مستقیم}
 زِ فروردینِ بَرِ آردِ دِیَهشتِ الموقد ^{داد} چنانکه ^{نخل} یز مردادست ^{شهر} یز ^{نخل}
 ولیکنِ مِهرِ مِ آبانِ اَذِ فَضْلِ پَیْتِ دی و بهمنِ یز ^{مستان} سفندار ^{مستان} ^{مستان}
 قَدیمی یز ^{نخل} آردِ سی سی ^{نخل} کِیْسِه قلم سالِ اصلِ یز که می ^{نخل} ^{نخل} ^{نخل}

مَلکشاهِ طَالِ الدِّینِ کِیْسِه اَغْیَالِ گُردِ نَحسِ مِهرِ فروردینِ از ^{نخل}
 دَرِ عَدَدِ مِهرِ مِهرِ کُوسِ پِیشِ
 بَرِ سَنَایِخِ دُکُونِ کَفَنه پِیشِ
 اهنود و اشنود اسفند ^{نخل} پسِ و هشتِ از ^{نخل}
 سَالِ چَهاردُمِ شُودِ اِینِ پِیشِ دُوزِ گیسو ^{نخل} ششمِ ای ^{نخل}
 دَرِ اسْمَاءُ شَهْوِیْ رُومِ رُوزِیْ رِمَاه ^{نخل} ^{نخل}
 گِه بُودِ اَبَامِ اَسْبُوعِ مِهرِ اَبَامِ عَامِلِ وِشِ
 نَحسِ اُوزِ مِهرِ پِیشِ مِهرِ سَومِ اَزِ دِیَهشتِ بَارِ
 رَسدِ شَهرِ یُوزِ اَسْفَنْدَارِ مَذْخَرِ دَامِ مِهرِ دَاشِ
 چُودِ یَا دَرِ چُو آذرِ چُو آبانِ خُورِ چُو مَهرِ وِشِ
 چُو چُوشِ وِ دِیَهْمِ مِهرِ وِ اَنکایِ مِهرِ وِشِ

چو فروزدین بهرام و چو بام بادزد بیدار
چو دین و اردا شناسان ای سروبالا کش

بگو پس نامیاد و باز ما را شنید اینان که
بروز و فوق روز و مه می کردند جشن خوش
نام ستارگان که معتبر است

که بتر پیک است کن بر ماست

زحل و مشتری و کس میخ شمس زهره عطارد و زهره
نویکی ثبت گشته در فلک سوی مشتری روان بر گداز

در نامهای آنها کاند نام هفت این بیوت

کوچه که اندر هشتمین بود ستایشان را ثبت

حل است نور است و در جوزا و کس سرطان است

هم سبکه میزان و عقرب قوس جدی دلو حوت
چندان مینار صور بسته پس و را بر شبه

گفتند نامی پس و را بر بخش شامل یا سموت

دربیان روش شمس مهر برج سما

که تفاوت بود از چه همه بخشند سوا

حل و ثور و اسد سبک میزان در همه خوشه و یک شد سی و دو و جوزا
سی است در عقرب قوس جدی خود لوه بیست و گشت میزان و حوت آخر جا

در اصل قاعد کایا میکند اطهار

بسال مستصد و شصت و پنج روز شمار

جوا فتاب حج حمل دسد ثور قز تساوی شب و روز است در ایازا

رساند ثور میزان خورد و از دم و یک نیز هم دان بعیب پرو مدار

ایار شمس به جزا که می باشد در برج
 طلوع بر و کب آمد یو ایندی حار
 چو صیف بد نیخو نیکان شمس در طان
 بکونی برود اندک اندک آن قهار
 نمون پانزدهم شمس میرسد به آسده
 سج است اول با حوریه عدد شمس
 چو پانزدهم میرسد به سنبله خور
 فتور حرکب و که تکمیل اشعار
 به آفتاب به نیکان چو میرسد ز ابلول
 برای شب و روز فکر با نیز آزار
 به عقرب آید اندک یک اول تشرین
 بدایت دم سراسن کاتو خوش شمار
 خور به قوس و سده در برج دوم تشرین
 بدایه هفتم او شد نزول مازان خجل
 به جدی خورشید کانون اول آید جو
 بدو در یک کانون کاسف دکا
 به است سخی سراسنم بود شب آزار
 مد شباط که می یاد کا به حوت رسد
 نحو جمعه اولی است هفتشا مهاباز
 بارض جزا آخری به بیست و یک پندار
 باب جمعه وسطی از وشت چاردم

پیش کنند بدستان آب حار یان
 فتور سحرید آید فتد نشان بهانه
 بروم آمد لعلق بد آنکه هجدهم است
 وبل نوزدهم روز باد قلی دار
 جو بیست و نهم برده العوز می آید
 نر و نرهاش بر آزارم سه روزی آید
 در ایام محمد و قیل موسی که شد وارون
 در آن روز می خدر کرده هم هارون
 جهان وضع کردن دان به همان ماه^{دوم}
 گزین حسام برگی در روزی گرفته^{رو}
 دکل از ابلول نیکان^{چان} است از ایاری
 حج است از حیران از غورست و که وارون
 دیه زاب که ز ابلول دکل ز اول تشرین
 ایا از دوم تشرین طیار ز اول کانون
 بید از دوم کانون و کاشبا طای^{یار}
 بروند و قیامت کن با حزن طاق افروز
 اندر بیان مهابطه از بهر غریبی نقد
 کن جعفر صادق بمأمور ویت کشند^{سند}

از هجرت تاج اکر طر ح میگزین هشت
 باز از محرم امر فاشد و علی الترتیب ای
 پس حرفه خواسته با حرف سالی هم گن
 پس یک لیل از یوم الحسین بر روزها قسمت یکن
 بر حرف سال ماه اکر ضم کرده جاری دیگر

پس سال گزاید **اندر** حرف می افتد
 بنده می گویم ترا **اجد و نرب جهواید**
 پس هفت و هفتش طرح گن تا هفت یا نافر
 در هر چه آخر میشود غره از آن روزی
 چون طرح کردی ای پسرانی همی از

تجسس سب و پیکر

از لفظ بر اتفاق الکر

انواع و بیست هفت گونه
 نام است اگر دو لفظ یا پیش
 هر مرد و ترک و تحرک
 و بر با حرکت مخالف آید

زاید که مندیل استمند نیز
 در آضربک زیاده باشد
 و تر زاید یک در اول آید
تجسس است چون نام
 در هر دو وجود رده است
تجسس اگر چنان است
 مثلث که ندانم از مقدم
تجسس است چون یکش شد
 الا که بنقطه شد مخالف

اندر صنعت تشبیه مرصعا

کو بر تتبع آمده بر هفت نوعها

تَشْبِيهٌ مُطْلَقٌ اسْتَأْخِرَ الْخَيْرَ الْخَيْرِي
 مَا تَدَّ يُمْكِنُ دَرِ اقْوَالٍ مُطْلَقًا
 مُشْرُطٌ أَنْ بُوْدَ لَهُ بَشَرٌ وَجُودِ چيز
 تَشْبِيهٌ يُمْكِنُ دَرِ سُرُورِ وَاَنْ شَرَا
 بَاشَدَ كُنَا اَرِيكُنَا يَتَّبَعْدُ شَبِيه
 بِي اَلِ تَشْبِيهٍ وَتَشْبِيهٍ سُرُورَا
 مَا تَدَّ يُمْكِنُ دَرِ تَشْبِيهٍ تَسْوِيحِ
 جَرْمِ خَيْرِ كَرِ مَحْبُوبِ دِلِ رَا
 تَشْبِيهٌ عَكْسٌ بَاشَدَ اَلْوَ حِدْ وَجِيهِي
 بَا يَلِدِ كَرِ تَشْبِيهٍ وَتَشْبِيهٍ شَدَّ اَدَا
 اَضْمَالِ شَدَّ كَرِ لَفْتِهِ زِ تَشْبِيهٍ بِي غَرَضِ
 تَفْضِيلِ لَوْ جُودِ كَرِ تَشْبِيهٍ يُمْكِنُ دَرِ
 اِثْبَاتِ كَرِ بِي شِجْهَتِ فَضْلِ اِجَابَا

ذِكْرُ مَجَازَاتِ كَرِ مُرْسَلِ بِنَامِ
 جَرْمِ تَشْبِيهٍ هَسَتْ عِلَاقَةُ تَامِ

تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِنَجْزِ اَيِّ جَبِيْبِ
 جِشْمِ كَرِ لَوْ يَنْدُ بِشَخْصِ رَقِيْبِ
 تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِكُلِّ شَيْءٍ بِي بَيَانِ
 هَمُوهِ اَنْ لَكُنْتَ نَجَايِ بَنَانِ

تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِنَامِ رَبِّي
 لَوْ رَعَيْنَا مَطْلًا فِي لَحَابِ
 تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِشَوَاوَرِ مِثَالِ
 اَمْطَرِ الشَّيْءِ بِنَاتِ لِحَابِ
 بَا زِمَا كَانَ عَلَيْهِ اَيُّ وَلِي
 لَوْ تَصَلَوْنَ عَلَى الْقَاتِلِ
 بَا زِ نَجِيْرِي كَرِ خَوَاهِدِ شَدَّ اَنْ
 اَنْكَ بَلَفْتِ اَعْمُرُ خَرِ بَيَانِ
 تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِنَامِ مَحَلِ
 لَوْ اَرَى الْقَوْمَ يَصِيْدُ لَحَلِ
 بَا زِ كَالِ اَنْ لَكُنْ تَسْمِيَةُ
 جُونِ عَرَفِ الْعَاشِقِ فِي كَلَابِي

تَسْمِيَةُ الشَّيْءِ بِأَلْتِ جُنَانِ

كَأَمْرٍ مَا يَأْذُ بَرَّ حَسَنِ زِيَانِ

مَصْلُوعِ تَعْمِدِ اَنْدَرِ مَقَالَاتِ

لَكُنْ هَسَتْ اَوْ اَزْ مَهْمَاتِ مَكَالَاتِ

بِحَمْدِ الْوَاهِبِ الْكُشَافِ عَمَّا
 عَلَيَّ بَعْضِ مِنَ الْاَشْرَارِ عَمِّي

وَتَسْلِمُ لِأَحَدٍ وَلَا عَدُوٍّ
وَأَتَخَافُ لَا تَوَاجِعَ السَّلَامَ عَلَى الصَّحْبَانِ وَالْأَوَّلِ الْكَلَامِ
هَيْهَاتَ وَبَرَمَكُ يَقُولُ الطَّالِبُ الْفَوْزِ الْخَلِيلِي
بِلُطْفِ اللَّهِ دِي الْفَضْلِ الْعَلِيِّ

مَعَاذَ طَرِيقِ أَهْلِ غِرْفَانِ شَدَّ أَنْ نَأْمِي لَهْ دَرِ شَعْرِ شَبَّانِ
لَفَزِ دَرِ غُرْفِ جَنَّتَانِست وَلِي دَرِ تَزْدِ عَارِزِ أَوْ مَهَارِ
مَعَارَا قَوَاعِدِ نَيْسَبِ مَحْصُورِ وَلِي آوَرْدَمِ آخِرِ هَسْتِ مَشْهُورِ
لَهْ آزَهَرِ عِلْمِ چندانِ اِضْطِلَاحِي
بَرَمَزِ نَعْمِهِ دَارِدِ مَلاحِي

اِبْلِ تَا لَهْ دِهْ قَشْدِ صَدِّ جَوِغِ آمَدِ مَرَا زِ آخِرِ زِ الْجَدِّ
اَلْكَرْدَانِي بَدَلِ آرْقَامِ هِنْدِي چو بامِ چو هفتِ وَارِ زِنْدِي

60 گهی دگر شد از سیان مَفْتِ ارادتِ آخرِ بازیش براد فِث
حَلِّ رَاهِ شَدِ مَرْتَوِزِ رَاكُو

بِرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ
بِرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ بَرِ الْبَحْرِ

هَمِيدَانِ دَايِمِ دَرِ شَبِّ رَاكُو

سِهْ چندانِ قَطْرِ و سَبْعِ قَطْرِ نَدَاست

نَزِ بِلْشَبِّهِ اَتَا شَبِّهِ شَدَّز

ز سَالِي شَنِ زَمَدِ لَاسْتِ يَاسِي

چو شَكْلِ قَدِّ انْقَشِ دَهْنِ مِ

ز زلفش آوَدِ وَجَّ وَجَّ حَ

چو صِ از انْقَشِ چَشْمِ و نَزِ گِشِ مَسْتِ

زَا بَرُونِ وَا زِ دَنْدَانِ سِ اسْتِ

ز مثل صورت و تصحیف لا بدست
بود جز نقطه هر چه مثل او شد

ز مثل عکس و بدل هم قلب و مقلوب
درین قلب کُل یا بعض مقلوب
چو مثل روی و سر آغاز گویند
ازینها ابتدا ی لفظ جویند

مثال مغز و جان دل مر میانش
چو ذیل و حد پایا یان آنست
برای مرد و جانبا جامه و پوست
گنار و گوشت و لب سویی یل زوشت

آن تصویر میگویند ظاهر
تو را یکه آورد در آخر

روا لطفی بلفظ قوم دیگر

که از لفظی مراد دین را بیاورد

عدد کاندر زنی در نفس خود و بی
بگوید و دیگر ضلع و دیگر شی

بنا حیل مالی و بحد و ر و مرج

چو چند را تین و محد و رستای

ز ضرب جدر در محد و ر مطلب

یقین شد نسبت کعب و مکتب

از آن پس مال مال آید بحال از آن پس مال کعب ای مر

ضرب اعداد که تضعیف مقابل باشد

قدر یک از دو عدد در تالیفه و اصل شد

ضرب حاد در آحاد الرجه سست
 بقوا فاعيد هنتك شامل باشد
 هم و تعبير هر آبی زده افزون آید
 ضرب آنچه مرد و سوتا بد آید باشد
 عشر او در غفرانت میاشت الوف
 هر یک باز بالاف مواصل باشد
 تومی که هر عقد یکی از دو طرف
 زن یکی اندر دگرش آنچه حاصل باشد
 هر یکی را بشمر در آن دو طرف
 فرد آن اصل که در مرتبه فاضل باشد
 بقی جمع بجمع بدیع و جاد
 داند این هر کسی گویند و مل باشد
 اگر از جانبی بگیرد گنی جز عقد
 هر یکی از حاصل تو ما خد کامل باشد
 از مراتب جمع سویی از دو طرف
 ضرب این گونه عدد از همه مشکل باشد
 بدی از جانبی هر یک از آخر هر یک
 بین این شیوه خوش تا بتو طایل باشد

بج
 از آن که در آن

در ایا نیت شماری شد در ضمیر مدغم
 ز یکی بلا نهایی بهمه عدد مضمم

محاطی که در دل عددی گرفت فرمای
 که بقدر نیمه دیگر بر آن عدد بکن مضم
 تو ازین سبب بر مش که قصه هست
 اگر آن قصه باشد بکند و را مضم
 بجه مبلغ که مجموع رسد بگوید کرد
 که بقدر نیمه کن ضم و قصه نیمه را مضم
 پس از آنک حاصل آید فکند بطرح
 تو بد که چند نه را بکنند ای مکر مضم
 تو هر نهی چهاری بنان باعتباری
 دیگر قصه بر یک گیر دوم دو کبر عالم

اصلی که برای دانستند بتدبیر
 آن خانی که پنهان کرده ست یک طرف گیر

اول شمار مضم را مرد مضم فی
 تضعیف و حسن پس نگاه عفر فی
 پس طرح و صد صد و صد کی پس از شد
 باز از برای انکشتن اصل تدبیر

شکل خف شد حرف مومسه
 بغیر این همه مجهول نام مستصفاست
 جو خوه **خض** سحر ضوف خط شد
 شدید حرف **اطبق** خط کامد است
 میان خوه شدید حرف مقید
 باوسایل سابع له **ولیر** منا
مض طمطبقه و ماعداس منقحه
 صغیر اسلیه جوص و سوز است
خض قططه مستعلیه است و تخمین
 حرف مخفضه نل دان له مرها
 چو شد حرف دلاقه حرف **منقل**
 حرف مضمه تعیین شد که باقیها
 حرف قلقله یا قلقله است **قد طخ**
 اچه هاوی و مقنونه و مجنون
 حروفه لیل یا سلون و مدخلاس
 چنانکه جوف بفتند و امی است
 مگر است همان رومخرفه است
 چود و لقیه یقینا له **لوه** و راک
 و لک کو هوید **جض** شریه
 قویاد گن لئویه له **دو طم** ظ است
 نوظاهر اشغویه حرف **نوم** دان
 محققست له **نطع** به دو طم است

شروع قسیم نانی در مصادیر بر تصرفها
خستین در هرج سالم مشرب تکلفها
 پرشیدن در تطبیق صغیر در پنا هیدن
 چو در یستن قویمق صلیق در خرا مید
 یرمق آفریدن در ایپ رمل لک تنیدن در
 قرق ققمق چقیدن در صورمق اولد د آمیدن
 چو آغازیدن و آغاز کردن بشلق کلدی
 سزیدن لایق اولق در بر شمع در برازیدن
 چو شایستن برامق در چوبایستن گول اولق
 توانستن نهج یمک بهایه دملک از سزیدن
 سکا لیدن صنوصمق نویدن در امر غمق

گلور فر سو دن آشنی فرمق دند یا سیدن
نخستین خورلق پزدا ن خوردن از دوا ملک چو در جلد حق آید هر هست کردن
تراشیدن نده یمق ترا پیدن نده ضرر مق

توانیدن آجتمق نعلوق گلد تسبیح دن

چو پیدن صمق پزدا ختن دندی تمام آتمک

خریدن نده صنون الموق چو صبر آتمک شلیکدن

فشیدن نده یغیمک ریشتن صمق اثر مل مم

اغز اندر مک آدی هشت کن دن پجو هشتیدن

نمودن گلد گستر مک نور دیدن در مل

چو واخیدن پمق ددمل در شمع دند کوشیدن

نیشتن هم نوشتن پرمق الودن بلشمق در

یوزمق گلد فرمودن سلور مل در گواریدن

گینمک سوختن گلدی پچتمق با ختن گلدی
چشیدن طتمق اولدی طلمق در چشایدن

صوشتمق جنک کردن در بر شمع آشتی کردن

بزیدن چمد لامل در چو لسمک دند یخچیدن

چو شمیم آتمک اخسور انه بالشتن چو بالشتن

مزیدن طتمق وانک پشه لکم دند شولیدن

مچیدن قرومق مالیدن او مق دند هم ستر

رسیدن در ارشمل لار ارشد مل رسانیدن

شودن در شنیدن در نیوشیدن اشتماک لک

چو از لاملق از ردن صرمق در حماریدن

رهیدن دند قمر نلمق چلیدن در گورد مل

نَمَق شِسْتَن چو فر ترمق رهاگردن رها نیدن
 چو کشتی گردن ابر کلنگ آید ز رکت ارمق
 چو سودن یومقن از مکل چو ازل لامق سرانیدن
 چو غلطیدن در ترو لقمق و پنداشتن صمق
 چو وز گردن در پندرمق او ز پیر مکل فراییدن
 پیر و هیدن نه چنتر مکل یوسیدن منو صمق
 و میدن در او الامق چو قندرمق فر و لیدن
 چو نفریدن قورمق بر عیدن دند بستر مکل
 یهیدن بچق و بز مقل چو و مقل چو یوسیدن
 چو تنجیدن ترنجیدن قشاغی اینچ مکل برن
 او طر من زما دکن ز لیمک لک سیدیدن

چو فلخودن چو قحیدن چکید ساج ارمق
 صلیب ناز له لیمک دیندن در ازل
 فرو بردن در یوزمق فرو رفتن در طلق
 در یوز یوزمق آدی لایه گردن چو لاییدن
 پریشیدن طغلمق دند یی تنجیدن طلشمق
 چو آیشیدن آصمق در صمق دند چسپیدن
 چو وز زیدن بر آیشی خواد نمک ماندن قلمق
 چو یوسن الشق در پیشیق مکل جفپیدن
 چو آنبوسیدن انبودن او شق ارمق افزیدن
 چو پیدن انلمق ارمق ارمق در حرامیدن
 چو چشمن سکر مکل مکل و چشمن اسکر و لکن بزم مکل مافین اولدین چو

چو آوردن کتر مل در منش گشتن گو گل دنگ

جدل قلمق سینه بدن چیمق در سینه بدن

چون گردن بر مک لود گردن دند دوزم

ز گردن بشمق واکمک در نک گردن درنگ

چو مایه بدن آماه بدن اولد ششمول ادی

شخولیدن چغرمق در درک اولمق شلرمق

در آوردن گور مل در برون گردن چغرمق

چو پسر ماله پسر بدن دی طوجقاعه تنسیدن

شلوخیدن سملجیب تیر ایاغ استنه طوزمق

طیمق در شخیدن چون طخمق دند شخیدن

شغورنم تغیدن دند قلمق
سوشور لا ماعه شری بدن دی چغلا ماعه

دراغوش گردن آغوخیدن اولد قوچخول ادی

قشمتق هم قشدر مق بلنق دند شوریدن

قنودن سرنه کتمک توقف آتمک الدنق

خیدن خیدن آکلمک شری آکلمک خاییدن

دلور مک شیفتن آشفتن وانگاشتن صنق

قبول آتمک پذیرفتن گرنمک گلد یا سزیدن

چو مر سیدن در پوصیق و طبریدن اصرمق

چو یومشق برقن آشاغایه اخق دند رییدن

چو باور گردن اینمق د ویدن در یلر مک لیر

گفیدن چنلق بر برده اولمق دند باشیدن

چو شمل بلیدن در امکلا ملخزیدن
چو اسرمل خفیدن در حودم آمل نلویدن

چو پز وندیدن و پز وند گردن پز توک طمق
یوقلامق کما دادن چو پیچیدن پیچیدن
ملکدن اتمک اشنا میدن و نوشیدن اچک
نهفتن گزملک اوسرتهک برشمق کلد خوشیدن
چو خشکمار کردن نابغایت بوسری صرق
شمیدن شیون اتمک طرغمق ادخکیدن
چو فاذیدن دخی اساکرفتن اسنمک ادی
نجیب سرحه اوئل چنمک دندخا ویدن
خلیدن بتمق کما یافتن یتک تم اغلامق
چغرمق بانل کردن تم غرو شیدن غروید
چونا وید آغ ایتق و وارید تمق قرش ویرادی توین کردن چوید

ترنختن قچق آفکندن برنق کوفتن دوک
گرفتن داشتن طومق طیمق دند کغزیدن
چو پختن در بوزمق چو یلی امک انمک
گوالیدن قزیمق کما زبان انمک گزایدن
فروختن صتمق و آفروختن تقیق بیلکتمق
پزیدن بشرمل کلدو بشرمل هوا سیدن
چو طرتمق دند آهچیدن و لچیدن آهچتن
دم ارمق لچ چکیدن چو وطن اتمک کما یدن
بودن نظمن سوانیک شوار کوش جان اگر من هر وار اولم کور سرفصد
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
سکا خوش طعمه جاننده باور سکا بو طمیدن

نَحْمُ مَسْطَرَّ الْحَقِّ وَزَيْنَ دُكُونِهِ مَطْلَقِ
 مَحْمُونِ بَهْشْتِ سَرُونِ دَارِ النِّعَمِ مَطْلَقِ
 انداختن قمر حق انداختن قمر حق اوختن قمر حق
 انبختن قمر حق باشد اولد سچ واکردن اولد حق
 پریدن اولد اچق باریدن اولد یحق
 دانستن ایدلمک هم زینن هرمل سفتن دند دمل
 خندیدن اولد کلز هم آمدن نه کلز پویدن اولد یلمک
 نوخیدن اولد اکلک تا ویدن اولد قمر حق
 قرینق ایدرستن پنج صمق شلستن دی یعلما غه بستان
 اوزلکا گلستان اوثر مغان شستن بنالک بر نشستن
 رخم اوزمق آد خستن خفتن دند یحق

چیدن دند دیرک دیدن دند گمرک وراشتن گمرک
 هم راندن نه سرمل هم رشتن اگر ملک دند دصدن
 رفتن در دسرمل پوسیدن اولد صمق
 رفتن دند لمل رستن دند یتیمک بردن در بالتمک
 گادن جاع املک بلذاختن ارنمک گفتن در راتیمک
 بشنفتن ایداشتمک هم یاد کردن املق
 گردن گه ایلک نالیدن اکلک هم رنجیدن اچمک
 ترشیدن اشمک جاییدن اوشملک چامیدن ایشمک
 هم کردن اشمک کنجیدن اولد صمق
 صمق در فشردن صمق در شردن هم یمک آد خوردن
 اضمراق سپردن هم یولک ستردن طولق در فشردن

اولمک دینکد مردن بردار کردن اصف

صیقله مق زدن صیق در زدن هم طر موق شودن
ال یومق بسودن پنجه در درودن اولمک در سودن

اولمق شدن و بودن دوشیدن اولمک صغق

طوق در آلتیدن سکر عیال بزیادن هم ارمل شیدن
چلمه کشیدن اسل در وزیدن هم سکر مل حبیدن

طق در حکیدن کندن دینکد قزق

قطعه تالنه از قسم و هم خرچلی

ذکر کردیم که مخبون سهل با علی

امورن صیق بلمک آغالیدن اصلق دینکد خیدن اغاریدن
باقن در طوق تندن اسم اولمق غنجه کردن نه یغز مق قشوق خاریدن

الملك یختن اولدی طلق یچیدن

یشمله یختن آید چیمله خاریدن

یلله بالحق ارنق آید در زدن

الکمل آید در کاسن و کامیدن

اوینق آید در باختن و بازیدن

ددم مل و حالولمق آید در خیدن

دم زدن در صلیق قنق آید غولیدن

طریق ساختن و طریق در کامیدن

یافتن بلیق و صلیق از مانیدن

هم بر شوق دینه زیباشدن و زیبیدن

زنویدن اولمق اویمک آید بوسیدن

الملك یختن اولدی طلق یچیدن

یشمله یختن آید چیمله خاریدن

یلله بالحق ارنق آید در زدن

الکمل آید در کاسن و کامیدن

اوینق آید در باختن و بازیدن

ددم مل و حالولمق آید در خیدن

دم زدن در صلیق قنق آید غولیدن

طریق ساختن و طریق در کامیدن

یافتن بلیق و صلیق از مانیدن

هم بر شوق دینه زیباشدن و زیبیدن

زنویدن اولمق اویمک آید بوسیدن

طغنه زادن و کلمه اسودن دی
 یاده کردن نه یورک خفه کردن بونقی
 سندن المق و طولده مغا نباشتن
 واپکیدن اغزه اتق و دادن ویر
 کوسیدن در شمل د شمل گستر دن
 گرویدن دینه گرجک ایشمقون
 سبلا مل بطق ادن پراستن آید
 قشغولا مق ادهوکه بتشودن اول
 چودر خشیدن تا بیدن اولایدن
 دبوختن دیکل و ورخاستن اورو
 نلرستن چوکه گیدن اولیدن بقی
 چون نهادن قوم سلطه افغانند
 دشمنه افتادن قصه بیکر امکیدن
 دکل خوانستن و دیکلک سا ویدن
 هم زدن لاله هم سرکه دی سایدن
 میشتن قوم و دو کلمه آرکیدن
 دونه گشتن و دپرنه جنبیدن
 چو فردن دینه برغق برمل پوسیدن
 زدن دندن المق ایشمقون
 صبحق دینکه تولیدن و جلایدن
 پشیدن بقی چکر مغه نالیدن
 طر و کماله سیمله دی خبریدن
 زخشن دملک و بر لیمق امزیدن
 نیمه غویه زدن گور لاله غریدن

چو فریق دینه الفعدن الفجیدن
 چو کسیدن و ترسیدن اولیدن
 قفق طبره شدن خید لکر خشیدن
 چو بختنک دشمنک ادن افراشتن
 چو بجا لویجا طمغه افراختن
 کاشتن المله دی نورمغه آواریدن
 بر ملک بتمق لویله دی باییدن
 دند برغل آدی لاندن و جنانیدن
 دند بخت ایل هم قزمق آد کاویدن
 صومق دینکه اندودن هم دوسیدن
 شکیلدن چو خراشیدن اولایطریق
 بر چو لشمق لغتی چوکه سیرکیدن اول
 چو بچودن صومق اولق صومق طلع
 چو فریق دینه الفعدن الفجیدن
 چو کسیدن و ترسیدن اولیدن
 قفق طبره شدن خید لکر خشیدن
 چو بختنک دشمنک ادن افراشتن
 چو بجا لویجا طمغه افراختن
 کاشتن المله دی نورمغه آواریدن
 بر ملک بتمق لویله دی باییدن
 دند برغل آدی لاندن و جنانیدن
 دند بخت ایل هم قزمق آد کاویدن
 صومق دینکه اندودن هم دوسیدن
 شکیلدن چو خراشیدن اولایطریق
 بر چو لشمق لغتی چوکه سیرکیدن اول
 چو بچودن صومق اولق صومق طلع

ساختن منزل سرفیدن آیت الکرم
 بزم دل دینار آستان آراییدن
 چو طپیدن طلمق چو خپیدن بضمق
 طلبیدن طلب آمل او میق خاییدن
 ساد کردن در آرمق چو دریدن برقم
 سزمل دینله بالودن و بالایدن
 طایب و لنیل کوزمه مالایعنی
 ناله دورا و لمبسن فرست مایعنی
 فعلان فعلان فعلان فعلان
 سکه لطیفه پیر لطفی ابر الیدن
محرست و کونه عذب من اخر
چون خاتم اسم اندر آخر
 لنگیدن اولور چون اخمق
 بالیدن آیت گل اوزمق
 سنت لمر آدی خسته گردن
 خسیدن اولور بیدر او میق
 صومق دله کوان کوان دن
 سنجیدن اولور چو طرمق
 خور لامغه دی خست دن
 بوییدن آیت قو لمق
 بوییدن آیت قو لمق

خشودن اولر آیت ملک چون
 نجشیدن آیت بغشلق لق
 بوزمک دینور شینا و کردن
 دینلد شینا ختن اظمق لق
 سوزمل آید دوست داشتن
 دزدیدن آیت اغرمق لق
 بیدار شدن آیت اولمق
 چو شیدن آیت که قنمق لق
 چرپیدن آیت اوقالب اولمق
 مم اغرمق آیدم کردن
 آغیشتن اولر طوغرمق لق
 او غنمق آدی غنودن اولدی
 دی پرلمغه سرفد گفتن
 بسبوختن آید سنجمق لق
 بشکفتن آیت چک اچلمق
 نقش ابله نگاشتن دیک
 میچودن اولور چو قورمق لق
 خوشدلشی حالن اظمق لق
 حالن یلنه زوال کلمتر
 خوشدلشی حالن اظمق لق

مَنَمُولُ مَفَاعِلُنْ فَصُولُنْ دَوْلَتِ نَهْ جِهَانْدَنِ اَلْخَوَلِی
فَعِلُنْ فَعِلَاتُ فَاَعِلَاتُ جَاوِزِ بُونِ بَوْبَهْ اَوْ قِیْقُ لِقِی

بیان خروج علی بن ابی طالب

چنانکه قطعه کافیه است

گشادنِ اچق و قوقق لوق اولد گند
گزاردنِ ادمردن و نگر آرد گزد
شفاقنِ کلور او مگر شکافتن بر موق
ولیکن نزل کرا غلر دندلر تندی
نواختن چو نوازیدن اخشوق
نوستن اکلن اکلنک اولد مو
خاشق دینه طیش مق و صیر لامق
از بین آشفه دوقلر فنا لیدن
دشمن شدن و پرت مق و آریلنک
چو سوله داشتن آید لداش طمق
ولیکن اولو لکل دیور سپیدن
سلام و زعل اولکل دیور کردن
چو هر سه سئل آدی دندلر غشیدن

دی قیرمقه دگدنج دمار آوردن
چو استملر لورکل دندلر فنجیدن
شکار کردن همچون شکاردن
ولیکن طرملق آدر خشا پندن
نشاختن چو نشانندن اغاج طش
دندلر د ققعه آد ماغه نامیدن
غزیدن اولد یغلق بری برلندن
ولیکن پینه طولمق دندلر غالیندن
لشیختن دینه از مالهم از مالله
ولیکن ورمق میل آیلر گرایندن
چو سرلشتن و خشیدن اولد
دی صماغه گرایستن و گرایندن
فرام آمدن اولدی بر آریه کلک
ریندن ارکلو نگرلر گرامیدن

بیان مصدح چندان سماعی

که بر مختلفه نرفه الف کاع

چو واداشتن دینلو لیر و طمق
ولیکن فراموش کردن او تمق
پراکندن اولد طغلق طمق
چو فرجیدن و صلمق طمق

رُبَاعِي دِيكِر

جَلَدِ اَوْلَقْ لَنِي جَلِيدَن بِل
فَرخِيدَن بِمَقْ جِقَر مَق مَه
لَهَلَقْ اَدِنِي جِيدَن بِل
مَم سَلَمَل اَدِنِي تَكِيدَن بِل

رُبَاعِي دِيكِر

يَلَمَقْ اَدِنِي لَيْسِيدَن اَيْب
اَلْدَم اَوْلَعَه شَوْخِيدَن اَيْب
دَنَر مَل اَدِنِي كَرْزِيدَن اَيْب
مَجُو نَا زَا نَمَكَه نَا زِيدَن اَيْب

رُبَاعِي دِيكِر

اَوَدَه اِيضَمَقْ كِه تَفْسِيدَن مَلُو
مَم شَفْلِيدَن دِي سَفْلَقْ وَر مَلُو
مَز مَل اَد مَلُو تَنبِيدَن مَلُو
جَو اَو تَمَقْ اَد شَرِيدَن مَلُو

رُبَاعِي دِيكِر

اَضَر مَق لَو كَن يَدَن مَغْنِيْدَه
اَر نَد مَلَكْ كَر يَدَن مَغْنِيْدَه

چَو پَر وَر دَن دِنَلِي بَسَلَمَلَكْ
وَلِي لَمَكْ بَر يَدَن مَغْنِيْدَه

رُبَاعِي دِيكِر

بَر مُر دَن اَلَا حَوْصَلَقْ اَدِي
بَر لَنَدَن اَلَا قَبَر مَق اَدِي
بَر مَر دَن اَو لَو حَوْن اَحْلَا
مَم خِيَر شُدَن قَشَمَقْ اَدِي

رُبَاعِي دِيكِر

بَر كَلَمَكْ كِه چِيَر شُدَن دِنَلِي
بَر قَلَمَقْ چِيَر شُدَن دِنَلِي
چِيِيدَن نَا رَكَه لَمَكْ صَلَمَقْ
چَو ر شَمَقْ بَدِيدَن شُدَن دِنَلِي

رُبَاعِي دِيكِر

جَو كَا هَل لَمَقْ اَوْن بَر يَدَن
جَو فِلَو اَنَمَكْ لَك اَنَدِيدَن
جَو يَغَلَمَقْ كِه بَر هَر يَدَن اَو
تَمَا اَنَمَكْ لَك اَلْجَا مِيدَن اَو

رُبَاعِي دِيكِر

اصول اشتقاقیات مصداق که در پیش مثالش نیز طاهر
 فرار و فافرا و آب و در بر
 برای حسن لفظ فعل و مصدر
 که در سابق شد اینها را اگر
 بیفکنند آن اول **ن** مصدر
 چنانکه آفکنند و دانستای مر
 و را ماضی غایب تا مر بردند
 به **ند** ویر جمع کردند
 مخاطب شنیدی **ی** دان
 خود انستید جمع شستاید
 حکایت ترا **لستم** جواب **م**
 مع الغیرش ولی بای شنید
 بجای **نون** در **لستم** مفعول
 اگر داشته بودی رفتی
 بجایشان آمدای جان باتغیر
 از **استغفمت** کیف الحال فاطر
 در **اسم** فاعل و مستقبل و حال
 بکن در بای ماضی که شده

اگر پیش از وی **تو** ساز
 پیامور این طریق خوش بر داز
 فرو شد هم گسپندی قتیاس
 که آمد برخلاف این قیاس
 اگر بعد **العد** در **ای** باز
 موالی **آر** کن **نه** در **آر**
 چو پیش از **سین** **آ** در **نیل**
 بیاید حذف **سین** و فتح ما قبل
 چو شد پای **سینی** به تسکین
 به منقلب **سین** شد **ان**
 چو بعد **المت** **آ** **ن** **شود**
 کثیر **بیانی** جای **او** **ب**
 چو **ی** باشد نه **ثانی** پیش **د**
 سرد **گور** **ب** **بندازی** بود **حال**
 گزیدن شاد آمد از گزیدن
 چنانکه فرزند را فریدن
 هی افتد از مثل افتاد
 ز قلت نراید و کاید **شاد**
 اگر در **آ** **ن** **و** **کاید**
 پیش **ی** زیاده مینماید

در اجناس سائلان ای خداوند چو می آید و را مفتوح خوانند

و کثر تغییرهای لغت سماعی

می خواهد مفصل گفت دای

لغی جرید سائلان گشت عاده لغی با خدق ابدال زیاده

کثیرا ما بران لفظ مغیر سازیدند برید مصدّر

برای حال می باید می می به مستقبل بیاید شایعاب

می و می و ترک در امر و لیکن ترک و بی دان الکرا

علامت فقهی را می نفی رانه مفضل این را نمی گویم ترانه

برای امر خایب فقهی غایت نشانادند آورد غالب

برای امر حاضر فقهی حاضر بیغلن دوی جانیه حاضر

چو غایت را از آنها جمع دارند قیل الدال بیکر آرند

مخاطب هم حکایت می خواند بدایچه گفته شد میباش راضی

بترکیب می باشد نام فاعل عجا معنی شناس و مرکب دان دل

لغی او با آید بسیطاسا می دانند و را دانا شناسا

لغی بعد الالف ابدای جان رود مرآه او افتان و خیزان

لغی با نند در آخر چو دانند شناسند ظاهر

همه دارند هارار مدید به ی پیوند و بروی بنویس

به شک آور آ جمع وی مصدّر که او دانند کان شد جمله فرس

پس از جرید امرافراشش برای اسم مصدّر گفت آیین

چو خواهی تعدیه کردن تولد و بل مفعول گشتن بر دو لازم

بیفتان ز بدات از امر حاضر بیفزایان آیند در آخر

ز یک مصدّر تصرّفها از پس بنشازم که بر دانستن آن پس

خستین صیغهای نفس مضارع

هم او را نفی و مجهول و مضارع

دانستن دانسته‌ها دانستنش و دانستن او و دانستن وی

دانستن آن دانستنشان و دانستن ایشان و دانستن آنان

دانستن این دانستن اینان دانستن آنان

دانستنیت و دانستن شما دانستم و دانستن من دانستیم و دانستید

و منها ندانستن ندانسته‌ها آه و منها دانسته شدن

دانسته شدن آنها الی آخر و منها دانسته شدن دانسته

نشده‌ها آه و منها دانسته دانسته‌ها آه و منها دانسته شدن

ندانستن ندانسته‌ها آه دانسته شدن دانسته

دانسته شدن آنها آه و منها دانسته شدن دانسته

دانسته نشد نکها الی آخر

صیغی که یکی از وی بس گوید و آید بمبیزی شود خاص که برد گرفتار

که صیغه زمان و گاهی صیغه مکان متعلق به اندر منی که خواهد آید

دانستن دانسته‌ها دانستنش و دانستن او آه

و منها ندانستن ندانسته‌ها آه

و منها دانسته شدن دانسته شدن آنها آه

و منها دانسته شدن دانسته شدن آنها آه

و منها دانستن دانسته‌ها آه دانسته شدن دانسته

و منها ندانستن ندانسته‌ها آه دانسته شدن دانسته

و منها دانسته شدن دانسته شدن آنها آه

و منها دانسته شدن دانسته شدن آنها آه

در صیغهای ماضی با حذف نون مقدمه

رسمی و شش طریقه هر یک شش مصوّر

دانست دانستند دانسته دانستید دانستیدم
دانسته شد دانسته شدند

و منها ندانست ندانستند دانسته شد دانسته شدند
و منها ندانسته شد دانسته شدند

نوع دیگر توانست دانستن توانستند دانسته آه
و کذا توانست دانسته و توانست ندانستن

و توانست ندانستن و توانست دانسته شدن

و توانست دانسته شده و توانست دانسته نشد و توانست

دانسته نشد نوع دیگر خواست دانستند دانسته آه

و کذا خواست دانست و خواست ندانست و

و خواست ندانست آه و کذا خواست دانست

و خواست ندانست و خواست ندانستند و خواست

دانسته شد و خواست دانسته شد و خواست دانسته نشد

و خواست دانسته نشد نوع دیگر بایست دانست بایستند دانست

و کذا بایست دانست و بایست ندانست و بایستند

و بایست دانسته شد و بایست دانسته شدند و بایست دانسته نشد

و بایست دانسته نشد و بایست دانستند و بایست دانستند

و بایست ندانستند و بایست ندانستند و بایست دانسته شد

و بایست دانسته شد و بایست دانسته نشد و بایست

ندانسته نشد و بایست دانستند و بایست دانستند

لیک جمع فاعل مقدم همان صورت بیست و

حکایت حال ماضی کجی بر ماضی شود سابق
یک از حرفهای حال و یا یایی شود لاحق

می دانست و می دانست و دانستی می دانستند و می دانستند^{نستند}

می دانسته و می دانسته می دانستید و می دانستید

می دانستم و می دانستم و دانستی می دانستیم و می دانستیم

و دانستی و منها می دانست و ندانستی نمی دانستند و ندانستند^{نستند}

و منها دانسته می شد و دانسته شدی دانسته می شدند و دانسته شدند^{نشدند}

دانسته نمی شد و دانسته نشدی دانسته نمی شدند و دانسته نشدند^{نشدند}

و منها می توانست دانست و توانستی دانست الخ

و منها نمی توانست دانست و نتوانستی دانست الخ

و منها می توانست ندانست و می توانست ندانست و توانستی ندانست

و منها نمی توانست ندانست و نتوانستی ندانست الخ

و پنجم آن سائر امثلة الماضی را برین طریق قیاس باید کرد و^{اعلم الله}

حیثه حال که بای و می می آید

بین که این مصدر یک چند صیغ می آید

می دانند می دانند می دانی میدانید می دانم می دانیم

و منها نمی دانند نمی دانند نمی دانی^{نه} نمی دانید^{نه} نمی دانم^{نه} نمی دانیم^{نه}

و منها دانسته می شود دانسته می شود دانسته می شوند الخ

و منها دانسته نمی شود دانسته نمی شود دانسته نمی شوند الخ

و منها می تواند دانست و می توان دانست و می توانند دانست

و منها نمی تواند دانست و نمی توان دانست و نمی توانند دانست

و منها می تواند ندانست و می توان ندانست و می توانند ندانست

و منها نمی توانند دانست و نمیتوان دانست نمیتوانند دانست
و منها میتوان دانسته شد و دانسته میتواند شد ای آخر
و منها نمی تواند دانسته شد و نمیتوان دانسته شد و دانسته نمی تواند
و منها می تواند دانسته نشد و می توان دانسته نشد و دانسته نمی
و منها نمی تواند دانسته نشد و نمی توان دانسته نشد و دانسته نمیتواند
و منها می خواهد دانست و میخواهد دانست ای آخر
و منها نمی خواهد دانست و نمی خواهد دانست ای آخر
و منها می خواهد دانسته شد و می خواهد دانسته شد و می خواهد
و منها می خواهد ندانست و می خواهد ندانست ای آخر
و منها نمی خواهد ندانست و نمی خواهد ندانست ای آخر

وَمِنْهَا مَنْ خَافَ دَانِسْتَه نَشْدُ وَدَانِسْتَه مِنْ خَافِ هَد نَشْدُ آه
وَمِنْهَا مَنْ خَافَ دَانِسْتَه نَشْدُ وَدَانِسْتَه مِنْ خَافِ هَد نَشْدُ آه
وَمِنْهَا مَنْ يَأْيِدُ دَانِسْتَه وَنَمِي بَا يَدِ دَانِسْتَه لَح
وَمِنْهَا يَأْيِدُ وَنَمِي بَا يَدِ دَانِسْتَه نَشْدُ وَهِيَ يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ
وَمِنْهَا يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَهِيَ يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَنَمِي يَأْيِدُ
دَانِسْتَه نَشْدُ وَهِيَ يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَنَمِي يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ
وَمِنْهَا يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَهِيَ يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَنَمِي يَأْيِدُ
دَانِسْتَه نَشْدُ وَهِيَ يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ وَنَمِي يَأْيِدُ دَانِسْتَه نَشْدُ

حیفہ مستقیل کاندہر حست

بَا، صَلِّ جَانِزُو تَوَكُّسِ دُرْسِت

يَدَانِدُ. يَدَانِدُ. يَدَانِي. يَدَانِي. يَدَانِي. يَدَانِي.

هَذَا اسْمٌ قَاعِلٌ أَنْتَ كَلِمَةٌ خَيْرٌ بِوَصْلِ هَيْسَتِ
غَيْرِ الزَّوْجِ آجِ لَقْتُمْ أَزَاهُ مِبَالِغَتِ

دَا نَشْتَه. دَا نَشْتَه كَان. دَا نَشْتَه اسْت. دَا نَشْتَه اَنْد. وَ
وَدَا نَشْتَه كَانَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد.
دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد. دَا نَشْتَه اَيْنَد.
بُودَنَد. دَا نَشْتَه بُودِي. دَا نَشْتَه بُود. دَا نَشْتَه بُود. دَا نَشْتَه بُود.
دَا نَشْتَه بُودِم. دَا نَشْتَه بُودِيْم. دَا نَشْتَه بُودِيْم. دَا نَشْتَه بُودِيْم.
وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد.
وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد. وَدَا نَشْتَه شُونَد.

اسْمٌ مَفْعُولٌ اِنْ مَصَادِرُ حَايِ نُونِ يافته
بِاِخْتِيارِ اصْلِ اَوْفَتْدِ مَجْهُوْلُهُامِ يافته

دَا نَشْتَه. دَا نَشْتَه كَان. دَا نَشْتَه اسْت. دَا نَشْتَه اَنْد. وَدَا
وَدَا نَشْتَه كَانَد. وَدَا نَشْتَه اَيْنَد. وَدَا نَشْتَه اَيْنَد. وَدَا نَشْتَه اَيْنَد. وَدَا نَشْتَه اَيْنَد.

اَيْنَشْ طَرِيقَه تَصْرِفُ لَفْظِي اسْت كِه گُردِ اَيْنِ تَلَطُّفُ
هَزِيلِ مَصَادِرِ كَدِ شَيْتَه مَصْرُوفِ بَرِيْنِ طَرِيقَه كَشْتَه
مُبْتَهَمِ بِنَا نَدِ الْمَعْنَى كَلِمَه
هَزِيلِ مَصَادِرِ كَدِ شَيْتَه مَصْرُوفِ بَرِيْنِ طَرِيقَه كَشْتَه
بِيْدَا شَدَ هَزِيلِ كَالِ نَقْصَانِ
هَزِيلِ مَصَادِرِ كَدِ شَيْتَه مَصْرُوفِ بَرِيْنِ طَرِيقَه كَشْتَه
دَرِ تَلَمُّ مَعَادِرِ مَقَاصِدِ
بَرِ شَعْرِ الرَّجُلِ شَرَحًا مَعْنَى
قَوْمِيْنِ حَوْ مَارِ كِنَه جَوَا نَدِ

زبوغزو سگ اَمَحَانَدَ چُون موش مَر و مَفْسِدَانَد
 گود آمد بر حلیمی ایشان بزم غریب همجو ران
 تریز مطارق جفاشان آوای می رند چو سندان
 آری نجفا قتل اولی هر دم بخند تو گل اولی
 خندد چو بطوطی ز مرغ النسناس تن توان دهان دشمن
 صاحب نظری تو نیل بندر تقلید کن این نظام کور
 چو گشت تصافا ت ایران النون بر کاشکال الحار
 تغییر گرفته بودم احوال بل یک شب بوی صیغه حال
 می پرسند می پناهند بر می بندد می فرامد می فریاد می شنید
 می حقد می داند می آغازد و آغاز میکند می زرد
 می بلزد می شاید می باید می تواند می ریزد می سگالک

می نواد می فرساید می پاستد می بخشد پیمان می خورد برهن
 میکند و می میرشد می تراشد می تراید می تواند می نسید
 می زید می پردازد می شلید می فشدد می سرشدد هست میکند
 و می هشتد می غاید می نوارد می واخذد می گوشتد می نویسد
 می لاید می فرماید می گوارد می سوزد می تازد می چشد
 می چشاند خنک می کند آشتی میکند می بزد می بنجد
 می مالد می مزد می شولد می مجد می مالد می رسد می رساند
 می شود و می پوشد می زارد می شمارد می رهد می حله
 می شوید رها میکند و می رها کند گشتی میکند می زند
 می ساند می سزاید می غلطد می پندارد و میکند می فرزند
 می پز و هد می پیوستد می دمد می فرزند می نقرد

می برتند. می بپزند. می بپوشند. می بپزند. و می برنجند. و می برنجند.
 می بپزند. و می بپزند. و می بپزند. و می بپزند. و می بپزند.
 فرو می رود. و لا به می کند. و می لا بد. می پویشد. می بخند.
 می آیشد. می حسد. می زرد. می پزند. می پیوند. می جفسد.
 می انبوسند. و می انباید. می افرازد. می هرزد. می پزند. می استند.
 می سریشد. می لوغند. می لافند. می جهند. می جویند. می مانند.
 می آورد. منش می گردد. می سیزد. می گیرد. ثم می کند. و می کند.
 می زرد. و می زرد. و می زرد. و می زرد. و می زرد.
 می شخولد. می شگرفت. و می زرد. و می زرد. و می زرد.
 می تنسد. می شگوخت. می شخند. می شخند. می شخند.
 می شرد. می شارد. و می شارد. و می شارد. و می شارد.

می نماید. می خند. و می خند. می خاند. می شید. و می شوبد.
 می انگارد. می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند.
 باور می کند. می دود. می کند. می باشد. می پزند. می پزند.
 می خند. می کوهد. می پزند. و می پزند. و می پزند.
 و می پزند. می کند. می شامد. و می نوشد. می پزند.
 می خوشد. خشکار می کند. می شمد. می خند. می فازد.
 و می پزند. می جاود. می خلد. و می پزند. و می پزند.
 و می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند.
 و می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند.
 می لغزد. می پختد. و می پختد. و می پختد. و می پختد.
 می افروزد. می پزند. و می پزند. و می پزند. و می پزند.

می چخند می کماند می اندازد می اندوزد می آویزد می آید
می پاشد و امیکند می پرد می بارد می دارند می ترید
می سنبند می خندد می آید می پوید می نوخذ می تازد
می رهند می شکند می بندد می گسبند می نشیند بر می نشیند
می خستند می خفتند می چیند می بیند ورمیدارد می راند
می برشد می روید می پرسد می رود می روید می برد
می کا بد می گدازد می گوید می سنا بد یاد میکند می کند
می نالد می رنجد می ترشد می چاید می چامد کم میکند می گنجد
می افشارد می شمرد می شمارد می افسرد می افسارد
می پیارد می شرد می خورد می پرد برداز میکند
می زاید می زباید می خاید می خرد می شتاید می شود

می بود می دوشد می انگند می الیزد می شمد می گشد
وزد می جهد می چکد می کند می از کا بد می اغالد
می خیند و می اغارد می یابد تم میرند غنجه میکند
می خارد می تابد می بزد می بچد می الجند می پرد می خاید
نیز میکند می رود می رندد می کارد و می برزد می کامد
می آموزد می باز د می فرزند می برخد می ترا گد دم میرند
می غولد می پوزد و پوزش میکند می سختد می آکا مد
می آگند می پوشد می یابد می از مانند می نهروشد زیبا می
و می زید بری رفت می شود می نرود می ترشد می زاید
می ساید می افتد می انکد یا و میکند حقه میکند
می خواهد می ساود می شتاند می انبارد می ساید

وَا مِیْکَد. می دهد. می هلد. می آید. می گرسد. می کترد.
می کورد. می جند. می کورد. می فتارد. می پوسد. می پرامد.
رگ میند. می شاشد. می بخشاید. می تولد. و می خیلاند.
می دیرخشد. و می تابد. می پشاد. می تالد. می دوزد.
وز می خیزد. می خیزد. می نکرد. و نیکه میکند. می بریزد.
می آمرزد. می نفد. می افشاند. عوییه می نرند. می غرد.
می راسد. و می ترسد. می الغدد. و می الفجد. می افراشد.
طیره می شود. می بخشد. می افرازد. می شود. می اوبارد.
می آزد. می کارد. می آرد. می آمیزد. می پاید. می پراید.
و پرهود می شود. می لاند. و می جنباند. می صد. و می خواند.
می کاود. می گذارد. می گدزد. می انداید. می دوستد. می شکلد.

می فراشد. می کافد. می کاید. می سرنکد. می کشد. می شباند.
می شباید. می شروالد. و می کالد. می سازد. می شرفد. می آراید.
می طید. می خلد. می طلبد. می خوابد. ساد. می کند. می درود.
می پالاید. می لنگد. یا لد خند. می کند. می خشد. گوازه می کند.
می سلجد. می خست. می کند. می بوید. می خنثاید. می خنشد.
شنا و میکند. می شناسد. دوست می دارد. می دزدد.
بیدار می شود. می فرید. می میرد. می خوشد. درد میکند.
می آغیشد. می غناید. می کوید. می سرود. می گویند. می سوزد.
می شکوفد. می شکبید. می نکارد. می میچاید. می کشاید.
می کند. می آرد. می کردد. می شتابد. می شکافد. می تند.
می نوآزد. می نویسد. می مولد. می بخارد. می فتالد. می شوم می شود.

می آید سوک می داند می میقتد درود میکند می غنشد
 دما می ورد می فجد شکار میکند می میگرند می خشیاید
 می نشاند می نامد می غزد می غالد می کسبد می گراید می کشد
 می نخشد می گراید می رسم می آید می رمد می کر آمد می داند
 فراموش میکند می پراگند می فریزد می چلد می چند
 می فرجد می تکه می لیسد می کرزد می سوخت می نازد
 می تفسد می تنبد می شیلد می شرمد می گزد می گزیند
 می پزد و رد می برد می پزمرد بر میکند می بیاید خیر می شود
 چیز می شود می چید پدید می شود می روند می اندیشد
 می پرمیزد می انجامد

وَقَعَ الْفَرَاخُ مِنَ اللَّكَبِ بِلُطْفِ اللَّهِ الْوَكَّابِ وَاللَّهُ رَاحِمٌ

و این است آواز کبک است و آن طوطا جبر کبک است
 کبک بنیاد خیل از است

خواجه گویند ختم اکبر صمد عالم رحمة الله علیه صاحب شرف آمدی در اول قیام تو من بولعبر برده بول
 قرب او او را در هم رتبی لی معاده اوله که کم خلونی حقا اول کسی کلد کده خطایه و تدر جیرش او کلد کور کایه
 اینگونه بلدی در آن جامه بود پس اولی خلق اجند او بود و جوی نور در دند جهان اینگونه کور کور سیکر بوی نشانی
 زین طایفه میسر جهانند بولند اکابر دم سپاهاندر سوب و روی و لاکن اگر مبعوض شفاعت آن او مدح علم خلونی
 صلوات الله اول پاره صده سینه و رالم ناطوله شوقبای سینه و خلیفه و احیایه هم که فلایه کلد کده غصه و غم

غیر حق غوغ نیست چیزی در وجود زوست زنده هر چه آید و آید بود
 جلد از روی زنده اندوینی خبر همچنانک از آب مایی ای پر
 حقن ایرو بوی وجوده شده نه در کاندن کلدش و کالنه
 جلد انکه در ای آینه خبر شبکم بالغ صودن دیری ای پر

سید رول چه باشد مخزن اسرار حق خلوت جان بسوی بازار حق
 دل امینی بارگاه محرمیست دل اسرار کارگاه آدمیست
 کوکل در فرینه نامسار الله متاع حق چون قلانی خلوت کارگاه
 کوکل در محرمی بارگاه حق امینا بنیادی کوکل در آن انک اول اکاه

چون نه دار و در داون او را از حق سر شناسد آن حیس او از حق
 انکه بیگاست و ز اقلیم دور هیچ او از نیاید در دور
 چونکه موسی بود با حق آشنا از دست او چون شنود او از را

اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده
 اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده
 اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده اول کلد کده

اَب ج ه و ن ا ب ج د ه و ز
 ذو سب عس حار م حه
 جَهْوَا يَدُ هَذَا جَدُو
 اَجْدُو وَزْبُ جَهْوَا يَدُ
 هَذَا جِ دَوْزِيْجِيْ هَوَا
 زَيْجِيْ هَوَا يَدُهُ زَائِجِيْ
 يَدْهَزْ اَجْدُو وَزْيَكِيْ
 اَجْدُو وَزْبُ جَهْوَا يَدُ
 هَذَا جِدُو وَزْبُ

حرب بشیرین قابل رنجور شد
 کوه در دازند سنی دور شد
 حرب بشیرین پیکر خسته قتی
 اول اول قلعه انک پیچ طاقی
 کوه پیریه آن اونی تنگست
 قوتی ارنوب اولر جلاک جست
 حلیب

[illegible]

ای کرده غارت میوشی ما
 هر دی تو زده خانه فروش و ما
 سیر یک مقدسان از آن پیا خبر ما
 عشق تو فرو گفته بگوشت و ما
 آیار سنگ نمک عقلی فلور میوشی
 در دی بو کوکل ملکی بنیاده و در آس
 اول سر که تو شهنشتم دیار اگا
 هر دم بو بنم ستم او نه ایدر گوش

زین خودی خوشتن کالی بینر
 که کوی نه صدف نیا آن یکی در
 و صدف با نور نوری باز را
 تابش معنی انوار را
 اول جاب بنمک کالی کدر
 نه صدف اول در کدره قل کدر
 خور یاره نور که وصل اید سن
 معنی انوار نه شک اید سن

اصل صحبت بود اندر طریق
 از دل و جان پیش با مردان رفیق
 یک دی صحبت ز مردان خدا
 به زطاعتها یی خلقی بی ریاست
 چه صحبت دور اصل بود بقدر
 که کجاندن اول مردان رفیق
 از نهر صحبتی نکر مرد می یک
 در کسز بنو ایدر خلق عبادت

مرد حق آینه ایزدان بود
 حسن حق زان آینه تابان بود
 کز کسی حق بکرم و اندر
 بود نه اند کورک تابان در

جان انسان چون نیاید در نظر
 جان جانرا چون ببیند چشم
 آن چنان دورا بنوری او بین
 که خود را دیده بهند خود یقین
 خانه هرگز که افادی نظر
 جان جانرا چون ببیند چشم
 اول یوزی انکر نه یله کو چیت
 تا که سایه کرمش اول سن یقین

ترک سر کن تار سم در مان ترا
 جان فد اکن تا شود جانان ترا
 ناکش ترک اتکا در مان بول سن
 جانک ترک ات که جانان بول سن

کبریا نام از بجزی کلان کون تو در
 کز خنده دل کرده منی نه دل

